ERSTE PLAVI OBVEZNI MIROVINSKI FOND KATEGORIJE B

Godišnje izvješće za 2023. godinu

Sadržaj

	Stranica
Izvješće neovisnog revizora	1
Odgovornost za financijska izvješća	6
Izvješće poslovodstva za 2023. godinu	7
Izvještaj o financijskom položaju	13
Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	14
Izvještaj o novčanim tokovima (indirektna metoda)	15
Izvještaj o promjenama u neto imovini mirovinskog fonda	16
Izvještaj o posebnim pokazateljima mirovinskog fonda	17
Izvještaj o vrednovanju imovine i obveza mirovinskog fonda	18
Bilješke uz financijske izvještaje	19

Izvješće neovisnog revizora

Vlasnicima udjela fonda Erste Plavi obvezni mirovinski fond kategorije B

Izvješće o reviziji financijskih izvještaja

Naše mišljenje

Prema našem mišljenju, financijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, financijski položaj fonda Erste Plavi obvezni mirovinski fond kategorije B („Fond") na dan 31. prosinca 2023. godine i financijsku uspješnost i novčane tokove Fonda za tada završenu godinu u skladu s Pravilnikom o godišnjim, tromjesečnim i drugim izvještajima obveznog mirovinskog fonda (NN br. 2/20, 98/20, 24/21 i 146/22) („zakonska računovodstvena regulativa mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj").

Naše mišljenje je usklađeno s našim dodatnim izvještajem Revizijskom odboru društva Erste d.o.o., društva za upravljanje Fondom („Društvo") od 27. ožujka 2024. godine.

Što smo revidirali

Financijski izvještaji Fonda obuhvaćaju:

- izvještaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2023.
- izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za tada završenu godinu
- izvještaj o novčanim tokovima (indirektna metoda) za tada završenu godinu
- izvještaj o promjenama u neto imovini mirovinskog fonda za tada završenu godinu
- izvještaj o posebnim pokazateljima mirovinskog fonda za tada završenu godinu
- izvještaj o vrednovanju imovine i obveza mirovinskog fonda na dan 31. prosinca 2023. i
- bilješke uz financijske izvještaje, koje sadrže značajne informacije o računovodstvenim politikama i ostale objašnjavajuće informacije.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su podrobnije opisane u našem izvješću u odjeljku o Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni te da čine odgovarajuću osnovu za naše mišljenje.

Neovisnost

Neovisni smo od Fonda u skladu s Međunarodnim kodeksom etike za profesionalne računovođe (uključujući Međunarodne standarde neovisnosti) koji je izdao Odbor za međunarodne standarde etike za računovođe (Kodeks). Ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s Kodeksom.

Prema našim najboljim saznanjima i uvjerenju, izjavljujemo da nismo pružili nerevizijske usluge koje su zabranjene člankom 5(1) Uredbe (EU) br. 537/2014 te, nadalje, da nismo pružili ostale dozvoljene nerevizijske usluge Fondu u razdoblju od 1. siječnja 2023. do 31. prosinca 2023. godine.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su, po našoj profesionalnoj prosudbi, bila od najveće važnosti za našu reviziju financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima te ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Ključno revizijsko pitanje	Kako smo revidirali ključno revizijsko pitanje
Fer vrijednost financijske imovine Vidjeti bilješku 7 uz financijska izvješća pod nazivom Prenosivi dužnički i vlasnički vrijednosni papiri koji se vrednuju po fer vrijednosti, bilješku 9 pod nazivom Udjeli UCITS fondova, bilješku 3 pod nazivom Značajne informacije o računovodstvenim politikama te bilješku 24 pod nazivom Fer vrijednost financijskih instrumenata za daljnje informacije. Na dan 31. prosinca 2023. godine, Fond ima iskazanu financijsku imovinu koja se odnosi na ulaganja u dužničke i vlasničke vrijednosne papire u iznosu od 1.935 milijuna eura te udjele u UCITS fondove u iznosu od 244 milijuna eura koja se mjeri po fer vrijednosti. Usmjerili smo pozornost na vrednovanje financijske imovine zbog značajnosti te imovine i prirode prosudbi Uprave društva za upravljanje prilikom utvrđivanja fer vrijednosti. Naša revizija je bila usmjerena na rizik da li je fer vrijednost vrijednosnih papira i udjela u UCITS fondovima pravilno utvrđena.	Dobili smo detaljni pregled ulaganja, izračune i procjene vrijednosti vezano uz fer vrednovanje financijske imovine. Usporedili smo detaljni pregled i izračun fer vrijednosti financijske imovine s pravilima Fonda, odnosno računovodstvenom politikom vrednovanja imovine Fonda. Dio portfelja vrijednosnih papira odnosi se na dionice i obveznice koje kotiraju na aktivnom tržištu, za koje smo usporedili vrijednosti po kojima su vrednovane u Izvještaju o financijskom položaju Fonda na dan 31.12.2023. s javno objavljenim tržišnim cijenama. Udjeli UCITS fondova vrednuju se po cijeni udjela pripadnog UCITS fonda važećoj za dan vrednovanja, koje smo provjerili s cijenama javno objavljenim od strane društva za upravljanje ili na službenim financijsko-informacijskim servisima. Za vrijednosne papire koji nemaju aktivno tržište, pregledali smo procjene fer vrijednosti pripremljene od strane Fonda. Pregledali smo korištenu metodu procjene i ključne pretpostavke korištene u procjenama (tržišne podatke koji su bili podloga izračuna vrijednosti) te matematičku točnost procjena. Provjerili smo točnost javno dostupnih podataka korištenih prilikom utvrđivanja fer vrijednosti i matematičku točnost izračuna fer vrijednosti.

Izvještavanje o ostalim informacijama

Uprava društva za upravljanje („Uprava“) je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije uključuju Izvješće poslovodstva uključeno u Godišnje izvješće, ali ne uključuju financijske izvještaje i naše izvješće revizora o njima.

Naše mišljenje o financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije.

U vezi s našom revizijom financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati gore navedene ostale informacije te pri tome razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se na neki drugi način čini da su značajno pogrešno prikazane.

U pogledu Izvješća poslovodstva, obavili smo također postupke propisane odredbama Zakona o računovodstvu Republike Hrvatske. Ti postupci obuhvaćaju provjeru je li Izvješće poslovodstva sastavljeno u skladu s člankom 21. Zakona o računovodstvu.

Na temelju posla koji smo obavili tijekom revizije, prema našem mišljenju:

- informacije u Izvješću poslovodstva za financijsku godinu za koju su sastavljeni financijski izvještaji usklađene su, u svim značajnim odrednicama, s financijskim izvještajima
- Izvješće poslovodstva sastavljeno je u skladu s člankom 21. Zakona o računovodstvu.

Nadalje, na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Fonda i njegovog okruženja stečenog u okviru revizije, od nas se zahtijeva da izvijestimo ako zaključimo da postoje značajni pogrešni prikazi u Izvješću poslovodstva, dobivenim prije datuma ovog izvješća revizora. U tom smislu nemamo ništa za izvijestiti.

Odgovornost uprave i onih koji su zaduženi za nadzor za financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prikaz financijskih izvještaja u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj i za one interne kontrole za koje uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju financijskih izvještaja, uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Fonda da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, za objavljivanje okolnosti povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem ako je to primjenjivo te za korištenje računovodstvene osnove utemeljene na vremenski neograničenom poslovanju, osim ako uprava namjerava likvidirati Fond ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za nadzor odgovorni su za nadziranje procesa financijskog izvještavanja Fonda.

Odgovornost revizora za reviziju financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kad ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajnima ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovi tih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, donosimo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Također:

- Prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza financijskih izvještaja, uslijed prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao odgovor na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni kako bismo osigurali osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo osmislili revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Fonda.
- Ocjenjujemo primjerenost primijenjenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena koje donosi uprava i s njima povezanih objava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi uprava i, na temelju pribavljenih revizijskih dokaza, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu izazvati značajnu sumnju u sposobnost Fonda da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci temelje se na

revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili okolnosti mogu dovesti do prekida vremenski neograničenog poslovanja Fonda.

- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima se temelje na način kojim se postiže fer prezentacija.

Komuniciramo s onima koji su zaduženi za nadzor, između ostalih pitanja, o planiranom djelokrugu i vremenskom rasporedu revizije te važnim revizijskim nalazima, uključujući značajne nedostatke u internim kontrolama ako su otkriveni tijekom naše revizije.

Također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za nadzor da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o radnjama poduzetim u svrhu uklanjanja prijetnji ili primijenjenim mjerama zaštite.

Među pitanjima o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za nadzor, određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga predstavljaju ključna revizijska pitanja. Navedena pitanja opisujemo u našem izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takve objave.

Izvješće o ostalim zakonskim i regulatornim zahtjevima

Imenovanje

Prvi put smo imenovani za revizore Fonda 18. svibnja 2017. godine. Naše imenovanje obnavlja se jednom godišnje odlukom skupštine Društva za upravljanje s najnovijim ponovnim imenovanjem na dan 27. lipnja 2023. godine što predstavlja ukupno neprekinuto razdoblje angažmana od sedam godina.

Ovlašteni revizor angažiran kao partner za ovo izvješće neovisnog revizora je Marija Mihaljević.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.
Heinzelova 70, Zagreb
28. ožujka 2024.

Tamara Mačašović
Član Uprave

Marija Mihaljević
Ovlašteni revizor

pwc
PricewaterhouseCoopers d.o.o.
za reviziju i konzalting
Zagreb, Heinzelova 70

Odgovornost za financijska izvješća

Uprava Društva za upravljanje odgovorna je za upravljanje Fondom u skladu sa Statutom i Zakonom o obveznim mirovinskim fondovima (NN br. 19/14, 93/15, 64/18, 115/18, 58/20). Isti zahtijevaju da Društvo za upravljanje pripremi financijske izvještaje za svaku financijsku godinu koji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, financijski položaj Fonda te njegovu uspješnost i njegove novčane tokove u skladu s Pravilnikom o godišnjim, tromjesečnim i drugim izvještajima obveznog mirovinskog fonda (Narodne novine 2/20, 98/20, 24/21, 146/22) ("zakonska računovodstvena regulativa mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj"), te je odgovorno za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija potrebnih za pripremu tih financijskih izvještaja u bilo koje vrijeme. Uprava Društva za upravljanje ima općenitu odgovornost za poduzimanje razumno raspoloživih mjera u cilju očuvanja imovine Fonda, te sprječavanja i otkrivanja prijevare i drugih nepravilnosti.

Uprava Društva za upravljanje je odgovorna za odabir prikladnih računovodstvenih politika koje su u skladu s važećom računovodstvenom regulativom mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj i za njihovu dosljednu primjenu, donošenje razumnih i razboritih prosudbi i procjena, te pripremanje financijskih izvještaja temeljem principa neograničenog vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka da će Fond nastaviti s poslovanjem neprimjerena.

Uprava Društva je također odgovorna za sastavljanje i sadržaj izvješća poslovodstva, sukladno zahtjevima hrvatskog Zakona o računovodstvu.

Odobreno od strane Uprave Erste d.o.o. društva za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima, a u ime Erste Plavog obveznog mirovinskog fonda kategorije B:

Petar Vlaić
Predsjednik Uprave

Nataša Ivanović
Članica Uprave

Senka Fekeža Klemen
Članica Uprave

Zagreb, 25. ožujak 2024. godine

ERSTE d.o.o.
društvo za upravljanje obveznim
i dobrovoljnim mirovinskim fondovima
ZAGREB

Nastanak i povijest

Erste Plavi obvezni mirovinski fond (u nastavku „Fond“ ili „Erste Plavi“) je 5. studenoga 2001. godine osnovalo društvo Adriatic invest d.o.o. - društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondom ("Društvo") na temelju odobrenja za osnivanje mirovinskog fonda i obavljanje poslova upravljanja mirovinskim fondom koji je izdala Agencija za nadzor mirovinskih fondova i osiguranja ("HAGENA"). Društvo je u 2004. godini preimenovano u Erste d.o.o. društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondom. Fond je započeo poslovati 30. travnja 2002. godine uplatom doprinosa s računa Središnjeg registra osiguranika prikupljenih u razdoblju od 2. siječnja 2002. do 30. travnja 2002. godine.
Sukladno novom Zakonu o obveznim mirovinskim fondovima Erste Plavi obvezni mirovinski fond od 21. kolovoza 2014. godine postaje Erste Plavi obvezni mirovinski fond kategorije B.
Članom Fonda može postati svaka osoba koja ispunjava uvjete propisane Zakonom o mirovinskom osiguranju te Zakonom o obveznim mirovinskim fondovima. Osiguranik može biti član mirovinskog fonda kategorije B ako je do dana ispunjenja starosnih uvjeta za stjecanje prava na starosnu mirovinu, prema zakonu koji uređuje mirovinsko osiguranje, ostalo 5 i više godina.
Nadzor nad Fondom vrši Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (u nastavku: „HANFA“). Do 1. siječnja 2006. godine nadzor nad Fondom obavljala je Agencija za nadzor mirovinskih fondova i osiguranja (u nastavku: „HAGENA“).

Osnovna djelatnost

Obvezni mirovinski fondovi se dijele u tri kategorije: A, B i C. Kategorije se međusobno razlikuju po ograničenjima članstva te investicijskoj strategiji i ograničenjima u ulaganja, sukladno odredbama Zakona.
Erste Plavi obvezni mirovinski fond kategorije B ("Fond") je zasebna imovina bez pravne osobnosti, koji se kao fond posebne vrste osniva radi prikupljanja novčanih sredstava uplaćivanjem doprinosa članova mirovinskog fonda i ulaganja tih sredstava sa ciljem povećanja vrijednosti mirovinskog fonda radi osiguranja isplate mirovinskih davanja članovima mirovinskog fonda, u skladu sa Zakonom o obveznim mirovinskim fondovima ("Zakon").
Mirovinski fond je u vlasništvu svojih članova čija se pojedinačna vlasnička prava određuju s obzirom na iznos sredstava na njihovom računu.

Društvo za upravljanje Fondom

Sukladno statutu Fonda i u skladu s odredbama Zakona, Fondom upravlja Erste društvo s ograničenom odgovornošću za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima (“Društvo”), koje jamči i odgovara za poslovanje Fonda, kao i za štetu počinjenu vlasnicima udjela u Fondu djelovanjem suprotno Zakonu i Statutu Fonda. Društvo je 1. prosinca 2014. godine pripojilo Erste DMD d.o.o. društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima i promijenilo naziv u Erste d.o.o. društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima. Sukladno Zakonu, Društvo Fondu zaračunava naknadu za upravljanje koja se obračunava dnevno po godišnjoj stopi u visini od 0,270% (u 2022. godini 0,270%) na ukupnu imovinu Fonda umanjenu za sve obveze s osnove ulaganja. Imovina Fonda vodi se i evidentira odvojeno od imovine Društva.

Depozitar

Sukladno Zakonu, Društvo treba odabrati depozitara kome će povjeriti čuvanje sredstava Fonda. Depozitar Fonda je OTP banka d.d., Ulica Domovinskog rata 61, Split ("depozitar"). Depozitar procjenjuje vrijednost imovine Fonda u skladu sa zakonom i mjerodavnim propisima.

Središnji registar osiguranika

Središnji registar osiguranika ("REGOS") je ustanova osnovana uredbom Vlade Republike Hrvatske sa zadaćom prikupljanja i nadzora uplata doprinosa za mirovinsko osiguranje i vođenja evidencije o pojedinačnim računima članova mirovinskih fondova, kao i radi prijenosa doprinosa, računa i sredstava u ime članova.

Uprava i Nadzorni odbor

Upravljačku strukturu Društva čine:

Nadzorni odbor

Krešimir Gunjača	Predsjednik Nadzornog odbora	
Christoph Wolf	Zamjenik Predsjednika Nadzornog odbora	
Zdenko Matak	Član	
Heinz Bednar	Član	
Branimir Britvić	Član	
Danijel Nestić	Član	do 27. srpnja 2023. godine
Dubravka Vlašić Pleše	Članica	od 19. rujna 2023. godine
Gerhard Maier	Član	

Uprava

Petar Vlaić	Predsjednik
Nataša Ivanović	Članica
Senka Fekeža Klemen	Članica

Budući razvoj poduzetnikova poslovanja

Društvo za upravljanje će upravljati imovinom Fondova u svoje ime i u interesu članova Fonda. Cilj upravljanja Fondom je povećanje vrijednosti imovine ulaganjem sredstava u skladu sa zakonom i pridržavajući se načela sigurnosti, razboritosti i opreza. Pri upravljanju posebna se pažnja pridaje održavanju odgovarajuće razine likvidnosti, zabrani sukoba interesa i smanjenju rizika raspršenošću ulaganja.

Pokazatelj ukupnih troškova

Sukladno Pravilniku o troškovima koji se mogu plaćati iz imovine obveznog mirovinskog fonda te načinu i sadržaju izračuna pokazatelja ukupnih troškova obveznog mirovinskog fonda (NN 9/19). Društvo je u ime Fonda dužno ovaj pokazatelj objaviti minimalno u sklopu revidiranih godišnjih izvještaja mirovinskog fonda. Za 2023. godinu on iznosi 0,3048% (za 2022. godinu: 0,3108%).

Financijski instrumenti i povezani rizici

Ulaganje u Fond pretpostavlja preuzimanje određenih rizika od strane članova Fonda. Općenito, rizik je vjerojatnost ili mogućnost da prinos od ulaganja bude nezadovoljavajući ili negativan. Rizici povezani s ulaganjima Fonda variraju ovisno o financijskim instrumentima u koje Fond ulaže, budući da svako ulaganje neizostavno nosi svoj specifični skup različitih rizika, kao što su tržišni, kreditni i drugi oblici rizika. Najznačajnije vrste rizika povezanih s financijskim instrumentima u koje Fond ulaže su rizik likvidnosti, kreditni rizik i rizik namire i plaćanja, te tržišni rizici: rizik promjene kamatnih stopa, valutni rizik, rizik promjene cijena vrijednosnih papira, i rizik likvidnosti vrijednosnih papira.

Rizik likvidnosti predstavlja mogućnost nedostatka sredstava potrebnih za podmirivanje obveza i rezultanta je neusklađenosti rokova dospijeća potraživanja i obveza. Kvalitetnim upravljanjem ročnosti plasmana novčanih sredstava potrebno je osigurati pokrivanje nadolazećih obveza i uspostaviti razinu likvidnosti koja može ispuniti očekivane i neočekivane potrebe za novčanim sredstvima. Kreditni rizik nastaje iz mogućnosti da se potraživanja Fondova po investicijama i s njima povezanim naknadama i kamatama, te prilikom trgovanja vrijednosnim papirima neće naplatiti u predviđenom iznosu i roku sukladno ugovoru, odnosno predstavlja rizik potencijalnog gubitka uslijed nepodmirenja obveze prema pojedinom Fondu. Kreditni rizik ovisi o kreditnoj sposobnosti izdavatelja vrijednosnih papira.

Rizik namire se pojavljuje kod trgovanja financijskim instrumentima, a ovisi o kreditnoj sposobnosti suprotne strane u trgovanju prilikom namire. Tržišni rizici predstavljaju potencijalne učinke koje vanjski utjecaji imaju na vrijednost imovine Fondova i uzrokuju ih promjene cijena, volatilnosti i korelacija vrijednosnih papira, odnosno kretanja na financijskim tržištima. Upravljanje tržišnim rizicima je dio ukupne strategije upravljanja imovinom Fondova i kao takav u sebi sadrži kamatni rizik, valutni rizik, rizik promjene cijena vrijednosnih papira i rizik likvidnosti vrijednosnih papira.

Kamatni rizik je sastavni dio tržišnog rizika i pokazuje osjetljivost financijskih instrumenata u portfeljima Fondova na promjene kamatnih stopa. Ovo je osnovni rizik pri ulaganju u dužničke vrijednosne papire.

Kamatni rizik u poslovanju Fondova može se dvojako promatrati kroz strukturnu izloženost ukupne imovine pojedinog Fonda riziku promjena kamatnih stopa preko svojih pozicija u kamatno osjetljivim instrumentima na valutnom, novčanom te tržištu obveznica (fixed income). Cilj upravljanja kamatnim rizikom je postizanje optimalne strukture portfelja s obzirom na predviđena kretanja kamatnih stopa za pojedine vrste vrijednosnih papira.

Valutni rizik ili rizik promjene tečaja pokazuje osjetljivost vrijednosti imovine Fondova na fluktuacije tečajeva stranih valuta, a nastaje prilikom ulaganja u financijske instrumente denominirane u valutama različitim od valute obračunske jedinice. U svrhu zaštite od rizika eventualnih nepovoljnih međuvalutarnih kretanja potrebno je kontrolirati i pratiti otvorenost ukupne devizne pozicije, otvorenost u svakoj pojedinoj valuti, kao i kretanje tečaja domaće u odnosu na ostale svjetske valute. Rizik promjene cijene vrijednosnih papira je mjera gubitka koji može nastati zbog pada vrijednosti vrijednosnih papira u portfeljima Fondova (portfelj vlasničkih vrijednosnih papira, portfelj dužničkih vrijednosnih papira, portfelj udjela u fondovima). Rizik likvidnosti vrijednosnih papira je mjera gubitka koji može nastati zbog smanjene utrživosti pojedinog vrijednosnog papira ili dijela portfelja vrijednosnih papira u portfeljima Fondova. Funkciju upravljanja rizicima obnaša Odjel za nadzor i kontrolu rizika. Sustav upravljanja rizicima opisan je Politikom upravljanja rizicima, te Strategijom upravljanja rizicima. Strategija upravljanja rizicima definira opća načela upravljanja rizicima i definira okvir kojim se određuje sklonost preuzimanja rizika za pojedine vrste rizika. Ciljevi i politike Fonda u upravljanju financijskim rizicima te izloženost Fonda tim rizicima detaljno su opisani u bilješci 23 u ovim financijskim izvještajima.

Značajna gospodarska i makroekonomska kretanja tijekom 2023. godine koja su izravno ili neizravno utjecala na poslovanje mirovinskog fonda

Tijekom 2023. godine hrvatsko gospodarstvo je, jednako kao i svjetsko gospodarstvo u cjelini, uspjelo zadržati pozitivne stope rasta koje su obilježile i prethodne dvije godine. Očekivani rast hrvatskog gospodarstva u 2023. godine od 2,6%, prema projekcijama HNB-a, je osjetno veći od očekivanog rasta prosjeka EU-a i europodručja.

Nastavak pada prosječne registrirane stope nezaposlenosti za 0,6 postotnih bodova u 2023. godini, na povijesno niskih 6,2%, uz rast prosječne nominalne neto plaće na godišnjoj razini od 12,9% u razdoblju siječanj-studeni 2023. pozitivno su utjecali na povjerenje potrošača, tako da je realni rast prometa u trgovini na malo u 2023. godini iznosio 3,7%, dok je industrijska proizvodnja u istom razdoblju zabilježila minimalan pad od 0,1%. Pozitivan utjecaj na rast osobne potrošnje te raspoloživog dohotka ima i nastavak oporavka turizma u kojem je u 2023. zabilježeno 9,7% više dolazaka i 2,6% više noćenja nego u 2022. godini. Očekivani rast turističkog prometa, nastavak priljeva sredstava iz EU te pozitivna kretanja na tržištu rada trebala bi se nastaviti i u idućim godinama tako da je procijenjeni rast BDP-a u 2024. godini na razinama od 3,0%. Jednako kao i u 2022. hrvatsko dioničko tržište je i u 2023. godini imalo nešto bolju izvedbu od inozemnih tržišta (rast CROBEX-a od 27,98%). Očekivani rast hrvatskog gospodarstva od 2,6% u 2023. godini i 3,0% u 2024. godini, uspješna turistička sezona, uvođenje eura, priljev kapitala iz Europske unije i povijesno niska nezaposlenost su doveli i do optimizma među investitorima, što se pozitivno odrazilo na izvedbu indeksa.

Daljnje poboljšanje makroekonomskih pokazatelja dovelo je do nastavka pada udjela javnog duga u BDP-u na 64,4% do kraja rujna 2023. godine, što je 4,4 postotna boda manje u odnosu na kraj 2022. godine. Visoka likvidnost u financijskom sustavu i pozitivna kretanja u pogledu državnih financija utjecali su i na pad prinosa na hrvatske državne desetogodišnje obveznice s 4% na 3,39% u 2023. godini.

Iako su očekivanja analitičara krajem 2022. i početkom 2023. godine ukazivala na mogućnost ulaska svjetske ekonomije u recesiju, potaknutu prvenstveno nepovoljnim gospodarskim kretanjima u razvijenim zapadnim zemljama, 2023. godina je ipak u najvećoj mjeri obilježena relativno stabilnim kretanjima u svjetskom gospodarstvu bez izraženijih šokova. Unatoč otvaranju novog kriznog žarišta na Bliskom istoku te nastavku ratnih operacija na ukrajinskom ratištu , u proteklih godinu dana je došlo do smirivanja cijene energenata i hrane. Nesmetano odvijanje svjetske trgovine, funkcioniranje svjetskih dobavnih lanaca i dostupnost sirovina su doveli do postupnog smanjenja inflacije te stvorili pogodne uvjete za zadržavanje industrijske proizvodnje na prihvatljivoj razini. Unatoč podizanju ključnih kamatnih stopa od strane najvećih svjetskih centralnih banaka, još uvijek prisutna visoka likvidnost u financijskom sustavu utjecala je na neometano refinanciranje gospodarskih subjekata, zadržavanje relativno niske nezaposlenosti, rast nominalnih plaća te visoku razinu potražnje krajnjih potrošača.

Nakon korekcije svih važnijih svjetskih dioničkih indeksa u 2022. godini, u 2023. godini je došlo do oporavka financijskih tržišta, uzrokovanih djelomično i očekivanjima o mogućem smanjenju ključnih kamatnih stopa u 2024. od strane centralnih banaka. S&P500 je u 2023. godini porastao 24,2%, NASDAQ 43,4%, DAX 20,3%, CAC40 16,5% a NIKKEI225 28,2%. Kao što je u 2022. rast kamatnih stopa najviše pogodio rastuće sektore poput tehnologije tako su i očekivanja o budućem padu kamatnih stopa u 2023. imala najveći pozitivan utjecaj na iste.

Nakon značajnog rasta kamatnih stopa u 2022. godini što je dovelo do najlošije godine za globalne obvezničke indekse u novijoj povijesti, u 2023. godini se stanje na obvezničkim tržištima u velikoj mjeri smirilo. Prinos na njemačku desetogodišnju obveznicu u 2023. godini smanjen je sa 2,56% na 2,02% dok je prinos na američku desetogodišnju obveznicu u 2023. godini skoro nepromijenjen (rast sa 3,87% na 3,88%). Unatoč prisutnoj monetarnoj kontrakciji od strane centralnih banaka likvidnost financijskog sustava je još uvijek na zadovoljavajućim razinama što omogućuje neometano financiranje država i kompanija.

Unatoč nepovoljnom razvoju situacije na ukrajinskom ratištu i nastavku ratnih operacija bez naznake da bi u skorije vrijeme moglo doći do okončanja istih, u 2023. godini je došlo do smanjenja negativnog utjecaja rata na svjetsku, pa tako i hrvatsku, ekonomiju.

Značajna gospodarska i makroekonomska kretanja tijekom 2023. godine koja su izravno ili neizravno utjecala na poslovanje mirovinskog fonda (nastavak)

Osiguravanje opskrbe plinom za europsku ekonomiju dovelo je do pada cijene plina, jednako kao i ostalih energenata. Izbjegavanje šokova na prehrambenom tržištu i osiguravanje dovoljne količine žitarica kojih su Ukrajina i Rusija veliki izvoznici dovelo je i do pada cijena prehrambenih proizvoda, što je u konačnici utjecalo i na smirivanje inflacije u većini zemalja. Društvo nije ni na koji način direktno izloženo ruskom i ukrajinskom tržištu. Fondovi pod upravljanjem Erste d.o.o. nemaju izravnu izloženost prema ruskom i ukrajinskom financijskom tržištu. Kompanije čije su dionice ili obveznice u sastavu portfelja pod upravljanjem Erste d.o.o. su posljedice ukrajinsko-ruskog sukoba prevladale bez većih poteškoća u poslovanju tijekom 2023. godine.
S obzirom na visoku euriziranost hrvatske ekonomije i prije formalnog uvođenja eura te na visoke iznose deviznih rezervi koje su HNB-u omogućavale zadržavanje tečaja eura u odnosu na kunu u relativno uskom rasponu, uvođenje eura nije imalo značajnijeg utjecaja na hrvatsku ekonomiju odnosno poslovanje poslovnih subjekata. Manji pozitivan utjecaj je prvenstveno vidljiv na osnovu izbjegavanja tečajnih razlika odnosno troškova konverzije valuta. Proces prelaska na euro je, zahvaljujući uloženim naporima djelatnika Erste d.o.o., proveden u potpunosti prema planu, pravovremeno i bez ikakvog utjecaja na imovinu društva i fondova. U budućnosti očekujemo pozitivan utjecaj uvođenja eura na imovinu fondova s obzirom na izostanak valutnog rizika i smanjenja percipirane rizičnosti domaćeg tržišta barem za strane investitore.

Poduzete mjere i aktivnosti u svrhu provođenja investicijske politike i donošenje investicijskih odluka u odnosu na tržišna, gospodarska i makroekonomska kretanja te aktivnosti poduzete u svrhu upravljanja izloženošću prema značajnim rizicima

Prilikom određivanja strategije ulaganja te donošenja investicijskih odluka Društvo je u cilju ostvarivanja dugoročnih ciljeva Fonda pokušalo osigurati prihvatljivu razinu rizika za očekivani prinos. Obzirom na umjereno konzervativnu strategiju ulaganja Fonda, investicijski cilj se ostvaruje pretežnim ulaganjem u dužničke vrijednosne papire, vlasničke vrijednosne papire i udjele investicijskih fondova, alternativne investicijske fondove te instrumente tržišta novca uz aktivno upravljanje valutnom izloženosti te mogućnost ulaganja u infrastrukturne projekte.
Fond je na kraju godine najveći dio imovine imao uložen u obveznice od čega 51,95% u državne obveznice, a 2,22% u korporativne obveznice. Nadalje, Fond je imao 37,84% uloženo u vlasničke vrijednosne papire i udjele investicijskih fondova te 3,22% u alternativne investicijske fondove, dok je izloženost instrumentima tržišta novca bila 2,61%.
Obzirom na makroekonomska kretanja te geopolitičku situaciju, Fond se tokom godine aktivnije prilagođavao situaciji. Na razini godine dodatno je smanjena izloženost hrvatskim državnim obveznicama, a obveznički portfelj dodatno diverzificiran unutar EMU i non EMU regije te na SAD. Obzirom na usporavanje ekonomije te obuzdavanje inflacije, došlo je do okretanja situacije s prinosima na obveznice te je u takvoj situaciji Fond aktivnije upravljao obvezničkim dijelom portfelja, produžujući duraciju nakon ljeta te ponovo neutralnim pozicioniranjem krajem godine. U dioničkom dijelu portfelja ukupna izloženost dionicama blago je povećana, prilagođena je regionalna izloženost, smanjena je izloženost hrvatskom dioničkom tržištu a povećana izloženost slovenskom dioničkom tržištu (kroz selektivne prodaje/kupnje pojedinih pozicija) te Japanskom dioničkom tržištu te SAD-u. Dodatna diverzifikacija portfelja ostvarena je investicijama u alternativne investicijske fondove. Također, Fond je tokom godine zadržao veću izloženost instrumentima tržišta novca kako bi mogao adekvatno reagirati na eventualne distorzije na tržištima, obzirom na širenje geopolitičkih nestabilnosti i na područje Bliskog Istoka. Upravo u cilju smanjivanja volatilnosti portfelja tokom godine smo koristili i financijske izvedenice.

Navedenim strategijama te investicijskim odlukama Fond je u prethodnom razdoblju ostvario prinos od 13,56%.

Aktivnosti istraživanja i razvoja

Nije primjenjivo na Fond.

Otkup vlastitih dionica

Nije primjenjivo na Fond.

Podružnice poduzetnika

Nije primjenjivo na Fond.

Erste Plavi obvezni mirovinski fond kategorije B

Izvještaj o financijskom položaju

na dan 31. prosinca 2023. godine

(Svi iznosi izraženi su u eurima osim ako je drugačije navedeno)

POZICIJA	Bilješke	AOP	31.12.2022.	31.12.2023.
Imovina fonda				
Novčana sredstva	5	1	38.881.705	20.691.621
Depoziti kod kreditnih institucija	6	2	47.780.267	52.769.643
Prenosivi dužnički i vlasnički vrijednosni papiri (Σ AOP4+AOP7)		3	**1.986.361.707**	**2.376.565.410**
- koji se vrednuju po fer vrijednosti (AOP5 + AOP6)	7	4	1.544.388.376	1.935.160.926
a) kojima se trguje na uređenom tržištu		5	1.544.388.376	1.935.160.926
b) nedavno izdani kojima je prospektom predviđeno uvrštenje		6	-	-
- koji se vrednuju po amortiziranom trošku	8	7	441.973.331	441.404.484
Instrumenti tržišta novca		8	-	-
Udjeli UCITS fondova	9	9	203.882.310	244.185.132
Udjeli fondova sličnih UCITS fondovima	10	10	19.900.439	23.874.822
Udjeli otvorenih AIF-a i poslovni udjeli zatvorenih AIF-a	11	11	76.316.795	90.571.935
Izvedeni financijski instrumenti	12	12	2.379.149	4.126.698
Ostala financijska imovina		13	-	-
Ostala imovina	13	14	7.166.856	989.748
UKUPNA IMOVINA (AOP1+AOP2+AOP3+AOP8 +AOP9+ AOP10+AOP11+AOP12+AOP13+AOP14)		15	**2.382.669.228**	**2.813.775.009**
Izvanbilančna evidencija aktiva		16	**111.805.588**	**307.524.934**
Obveze fonda				
Obveze s osnove ulaganja u financijske instrumente		17	-	727.247
Financijske obveze koje se vrednuju po fer vrijednosti		18	-	-
Financijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku		19	-	-
Obveze prema mirovinskom društvu	14	20	548.986	639.193
Obveze prema depozitaru	15	21	30.499	40.245
Obveze s osnove prijenosa obračunskih jedinica		22	99.429	264.128
Ostale obveze mirovinskog fonda		23	29.534	494.767
Ukupno obveze mirovinskog fonda (Σ od AOP17 do AOP23)		24	**708.448**	**2.165.580**
Neto imovina mirovinskog fonda (AOP15-AOP24)	16	25	**2.381.960.780**	**2.811.609.429**
Broj obračunskih jedinica		26	60.945.201,2408	63.348.737,6713
Vrijednost obračunske jedinice mirovinskog fonda (AOP25/AOP26)		27	**39,0836**	**44,3830**
Obveze fonda prema izvorima imovine				
Novčani primici s osnova uplata doprinosa i promjene članstva		28	1.939.579.691	2.124.143.685
Novčani izdaci s osnova isplata mirovina i promjene članstva te zbog smrti člana		29	-442.451.107	-526.698.628
Dobit/gubitak tekuće poslovne godine		30	-18.212.657	297.370.352
Zadržana dobit/gubitak iz prethodnih razdoblja		31	960.461.246	942.248.590
Rezerve fer vrijednosti (AOP33+AOP34)		32	-57.416.393	-25.454.569
- fer vrijednost financijske imovine		33	-57.416.393	-25.454.569
- učinkoviti dio računovodstvena zaštite		34	-	-
UKUPNO OBVEZE PREMA IZVORIMA IMOVINE (ΣAOP28 do AOP32)		35	**2.381.960.780**	**2.811.609.429**
Izvanbilančna evidencija pasiva		36	**111.805.588**	**307.524.934**

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Erste Plavi obvezni mirovinski fond kategorije B

Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti

za godinu završenu 31. prosinca 2023. godine

(Svi iznosi izraženi su u eurima osim ako je drugačije navedeno)

POZICIJA	Bilješke	AOP	31.12.2022.	31.12.2023.
Neto realizirani dobici (gubici) od financijskih instrumenata (ΣAOP38-AOP39)	17	37	**16.574.219**	**12.189.589**
Realizirani dobici od financijskih instrumenata		38	49.007.780	35.064.998
Realizirani gubici od financijskih instrumenata		39	32.433.561	22.875.409
Neto nerealizirani dobici (gubici) od financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (AOP41+AOP42)		40	**-86.575.988**	**230.397.116**
Neto nerealizirani dobici (gubici) financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (svođenje na fer vrijednost)	18	41	-95.038.711	238.702.093
Neto tečajne razlike financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		42	8.462.723	-8.304.977
Ostali prihodi (Σ od AOP44 do AOP48)		43	**122.113.300**	**70.355.469**
Prihodi od kamata i amortizacija premije (diskonta)	19	44	34.590.999	36.666.847
Pozitivne tečajne razlike		45	64.016.406	7.128.576
Prihod od dividendi	20	46	21.589.815	25.556.932
Dobit od ukidanja rezervacija za umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke		47	-	-
Ostali prihodi		48	1.916.080	1.003.114
Ostali financijski rashodi (Σ od AOP50 do AOP53)		49	**62.938.322**	**7.671.787**
Rashodi od kamata		50	-	-
Negativne tečajne razlike		51	62.809.715	7.671.787
Gubici od umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke		52	-	-
Ostali rashodi s osnova ulaganja u financijske instrumente		53	128.607	-
Ostali rashodi (Σ od AOP55 do AOP59)		54	**7.385.866**	**7.900.035**
Rashodi s osnova odnosa s mirovinskim društvom	21	55	6.421.118	7.002.639
Naknada depozitaru		56	356.729	407.190
Transakcijski troškovi		57	607.919	486.203
Umanjenje ostale imovine		58	-	-
Ostali dozvoljeni troškovi mirovinskog fonda		59	100	4.003
Dobit ili gubitak (AOP37+AOP40+AOP43-AOP49-AOP54)		60	**-18.212.657**	**297.370.352**
Ostala sveobuhvatna dobit (AOP62 + AOP63 + AOP66)		61	**-108.626.868**	**31.961.823**
Promjena fer vrijednosti vlasničkih instrumenata		62	-	-
Promjena revalorizacijskih rezervi: dužnički vrijednosni papiri (AOP64 + AOP65)		63	-108.626.868	31.961.823
- nerealizirani dobici/gubici		64	-108.626.868	31.961.823
- preneseno u račun dobiti i gubitka (reklasifikacijske usklade)		65	-	-
Promjena revalorizacijskih rezervi: instrumenti zaštite (učinkoviti dio) (AOP67 + AOP68)		66	-	-
- dobici/gubici		67	-	-
- preneseno u račun dobiti i gubitka (reklasifikacijske usklade)		68	-	-
Ukupna sveobuhvatna dobit (AOP60 + AOP61)		69	**-126.839.525**	**329.332.175**

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Erste Plavi obvezni mirovinski fond kategorije B

Izvještaj o novčanim tokovima (indirektna metoda)

za godinu završenu 31. prosinca 2023. godine

(Svi iznosi izraženi su u eurima osim ako je drugačije navedeno)

POZICIJA	AOP	31.12.2022.	31.12.2023.
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti (od ΣAOP99 do AOP118)	98	**-77.418.069**	**-118.479.326**
Dobit ili gubitak	99	-18.212.657	297.370.352
Dobici/gubici od ulaganja u financijske instrumente	100	67.174.763	-242.586.705
Neto rezultat od umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke	101	-	-
Prihodi od kamata	102	-34.590.999	-36.666.847
Rashodi od kamata	103	-	-
Prihodi od dividendi	104	-21.589.815	-25.556.932
Ispravak vrijednosti potraživanja i sl. otpisi	105	-	-
Povećanje/smanjenje ulaganja u prenosive dužničke i vlasničke vrijednosne papire	106	-168.193.051	-135.686.386
Povećanje/smanjenje ulaganja u instrumente tržišta novca	107	-	-
Povećanje/smanjenje ulaganja u udjele investicijskih fondova	108	-23.711.057	-19.430.622
Povećanje/smanjenje ulaganja u izvedenice	109	16.808.291	-18.020.819
Primici od kamata	110	34.445.551	33.741.231
Izdaci od kamata	111	-	-
Primici od dividendi	112	21.623.036	25.359.721
Povećanje/smanjenje ostale financijske imovine	113	27.875.531	-4.948.874
Povećanje/smanjenje ostale imovine	114	25.983.391	6.654.123
Povećanje/smanjenje obveze s osnove ulaganja u financijske instrumente	115	-4.796.792	727.246
Povećanje/smanjenje financijskih obveza	116	-55.043	-
Povećanje/smanjenje obveza prema mirovinskom društvu i depozitaru	117	-40.045	99.953
Povećanje/smanjenje ostalih obveza iz poslovnih aktivnosti	118	-139.173	465.233
Novčani tokovi iz financijskih aktivnosti (od ΣAOP120 do AOP123)	119	**88.613.643**	**100.201.370**
Primici s osnova uplata doprinosa i promjene članstva	120	159.235.451	184.284.191
Izdaci s osnova isplata mirovina i promjene članstva te zbog smrti člana	121	-70.621.808	-84.082.821
Ostali primici iz financijskih aktivnosti	122	-	-
Ostali izdaci iz financijskih aktivnosti	123	-	-
Neto povećanje (smanjenje) novčanih sredstava (AOP98+AOP119)	124	**11.195.574**	**-18.277.956**
Novac na početku razdoblja	125	**27.665.300**	**38.860.874**
Novac na kraju razdoblja (AOP124+ AOP125)	126	**38.860.874**	**20.582.918**

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja

Erste Plavi obvezni mirovinski fond kategorije B

Izvještaj o promjenama u neto imovini mirovinskog fonda

za godinu završenu 31. prosinca 2023. godine

(Svi iznosi izraženi su u eurima osim ako je drugačije navedeno)

POZICIJA	AOP	31.12.2022.	31.12.2023.
Dobit ili gubitak	127	-18.212.657	297.370.352
Ostala sveobuhvatna dobit	128	-108.626.868	31.961.823
Povećanje/smanjenje neto imovine od poslovanja mirovinskog fonda (sveobuhvatna dobit) (ΣAOP127 + AOP128)	129	**-126.839.525**	**329.332.175**
Primici s osnova uplata doprinosa i promjene članstva	130	159.132.666	184.563.994
Izdaci s osnova isplata mirovina i promjene članstva te zbog smrti člana	131	-70.348.474	-84.247.520
Ukupno povećanje/smanjenje od transakcija s obračunskim jedinicama mirovinskog fonda (ΣAOP130 do AOP131)	132	**88.784.192**	**100.316.474**
Ukupno povećanje/smanjenje neto imovine mirovinskog fonda (AOP129 + AOP132)	133	**-38.055.333**	**429.648.649**

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Erste Plavi obvezni mirovinski fond kategorije B

Izvještaj o posebnim pokazateljima mirovinskog fonda

za godinu završenu 31. prosinca 2023. godine

(Svi iznosi izraženi su u eurima osim ako je drugačije navedeno)

Pozicija	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2021.	31.12.2020.	31.12.2019.
Neto imovina mirovinskog fonda	2.811.609.429	2.381.960.780	2.420.016.112	2.108.232.707	2.021.978.829
Broj obračunskih jedinica mirovinskog fonda	63.348.737,6713	60.945.201,2408	58.711.109,4694	56.403.979,3274	53.977.344,8369
Vrijednost obračunske jedinice mirovinskog fonda	44,3830	39,0836	41,2190	37,3774	37,4598
	2023.	**2022.**	**2021.**	**2020.**	**2019.**
Prinos mirovinskog fonda	13,5590%	-5,1806%	10,2781%	-0,2200%	10,8756%
Pokazatelj ukupnih troškova	0,3048%	0,3108%	0,3287%	0,3519%	0,3871%

Pravne osobe za posredovanje u trgovanju financijskim instrumentima putem kojih je mirovinski fond obavio više od 10% svojih transakcija tijekom tekućeg razdoblja

Pravne osobe za posredovanje u trgovanju financijskim instrumentima	Vrijednost transakcija obavljenih putem pravnih osoba za posredovanje iskazana kao postotak od ukupne vrijednosti svih transakcija fonda u tekućem razdoblju	Provizija plaćena pravnoj osobi za posredovanje iskazana kao postotak ukupne vrijednosti transakcija obavljenih posredstvom te pravne osobe
J.P. Morgan Chase Bank	24,0050%	0,0129%
Baader Bank	19,7723%	0,0989%
Citibank	17,1969%	0,0342%
Erste Group Bank AG	10,1702%	0,1146%

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Erste Plavi obvezni mirovinski fond kategorije B
Izvještaj o vrednovanju imovine i obveza mirovinskog fonda
na dan 31. prosinca 2023. godine
(Svi iznosi izraženi su u eurima osim ako je drugačije navedeno)

Metoda vrednovanja	Pozicije	31.12.2022.	% NAV	31.12.2023.	% NAV
Fer vrijednost	Financijska imovina	1.846.908.176	77,54%	2.297.919.514	81,73%
	……. od toga tehnikama procjene	930.731.599	39,07%	751.069.380	26,71%
	Financijske obveze	-	-	-	-
	……. od toga tehnikama procjene	-	-	-	-
Amortizirani tro	Financijska imovina	535.724.458	22,49%	515.539.429	18,34%
	Financijske obveze	27.916	0,00%	1.221.015	0,04%
Ostale metode	Ostala imovina	36.594	0,00%	316.066	0,01%
	Ostale obveze	680.532	0,03%	944.565	0,03%

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

1. Fond koji je predmet izvještavanja

Erste Plavi obvezni mirovinski fond (u nastavku „Fond“ ili „Erste Plavi“) je 5. studenoga 2001. godine osnovalo društvo Adriatic invest d.o.o. - društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondom na temelju odobrenja za osnivanje mirovinskog fonda i obavljanje poslova upravljanja mirovinskim fondom koji je izdala Agencija za nadzor mirovinskih fondova i osiguranja ("HAGENA"). Društvo je u 2004. godini preimenovano u Erste d.o.o. društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondom ("Društvo"). Fond je započeo poslovati 30. travnja 2002. godine uplatom doprinosa s računa Središnjeg registra osiguranika prikupljenih u razdoblju od 2. siječnja 2002. do 30. travnja 2002. godine. Sukladno novom Zakonu o obveznim mirovinskim fondovima Erste Plavi obvezni mirovinski fond od 21. kolovoza 2014. godine postaje Erste Plavi obvezni mirovinski fond kategorije B.
Mirovinski fond je fond posebne vrste koji nema pravnu osobnost i osnovan je radi ulaganja doprinosa članova Mirovinskog fonda s ciljem povećanja vrijednosti imovine Mirovinskog fonda radi osiguranja isplate mirovinskih davanja njegovim članovima, u skladu s odredbama Zakona o obveznim mirovinskim fondovima (NN 19/14, 93/15, 64/18, 115/18, 58/20) („Zakon“).

2. Osnova za sastavljanje

Osnove računovodstva

Poslovne knjige Fonda vode se u eurima (EUR) sukladno hrvatskim zakonskim propisima i računovodstvenim načelima i praksi koje se pridržavaju fondovi u Hrvatskoj. Fond je dodatno reguliran Zakonom o obveznim mirovinskim fondovima i vezanim pravilnicima.

Osnova pripreme financijskih izvještaja

Ovi financijski izvještaji pripremljeni su na osnovi fer vrijednosti za financijske instrumente koji se vrednuju po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i financijske instrumente koji se vrednuju po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Ostala financijska imovina i obveze iskazani su po amortiziranom trošku ili povijesnom trošku.

Računovodstveni propisi važeći u Republici Hrvatskoj počivaju na odredbama važećeg Zakona o računovodstvu (ZoR). Sukladno članku 5. ZoR-a Fond spada u kategoriju velikih poduzetnika. Ovi poduzetnici sastavljaju i prezentiraju godišnje financijske izvještaje primjenom Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja („MSFI“) te njihovih dopuna, a prethodno usvojenih u Europskoj Uniji i interpretiranih ili izmijenjenih od strane regulatora Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (HANFA). Društvo za upravljanje mirovinskim fondovima dužno je pripremiti financijske izvještaje fondova u skladu sa Zakonom o obveznim mirovinskim fondovima (NN 19/14, NN 93/15, NN 64/18, NN 115/18, 58/20) i Pravilnikom o godišnjim, tromjesečnim i drugim izvještajima obveznog mirovinskog fonda (Narodne novine 2/20, 98/20, 24/21 i 146/22).

Izjava o usklađenosti

Financijski izvještaji mirovinskog fonda pripremljeni su u skladu s Pravilnikom o godišnjim, tromjesečnim i drugim izvještajima obveznog mirovinskog fonda (Narodne novine 2/20, 98/20, 24/21 i 146/22) (zakonska računovodstvena regulativa mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj).

2. Osnova za sastavljanje (nastavak)

Funkcionalna i izvještajna valuta

Financijski izvještaji Fonda pripremljeni su u eurima (EUR), što je i funkcionalna valuta objavljivanja Fonda, osim ako nije drugačije navedeno. Službeni tečaj eura koji je objavila Hrvatska narodna banka na dan 31. prosinca 2022. godine i 31. prosinca 2023. godine u odnosu na druge značajne valute, bio je kako slijedi:

Valuta	31. prosinca 2022. godine	31. prosinca 2023. godine
1 CHF	0,984700	0,926000
1 CZK	24,116034	24,724000
1 DKK	7,436502	7,452900
1 GBP	0,886930	0,869050
1 USD	1,066600	1,105000
1 SEK	11,121805	11,096000
1 HUF	400,870001	382,800000

Uvođenje eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj

Na dan 1. siječnja 2023. godine euro, umjesto dotadašnje kune, postaje službena novčana jedinica i zakonsko sredstvo plaćanja u Republici Hrvatskoj. Uvođenje eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj predstavlja promjenu funkcionalne valute koja se primjenjuje prospektivno od navedenog datuma. Sve stavke imovine, obveza i obveza prema izvorima imovine i revalorizacijske rezerve mirovinskog fonda na dan 1. siječnja 2023. godine konvertirane su iz HRK u EUR koristeći fiksni tečaj konverzije od 7,53450 HRK za 1 EUR određen od strane Vlade Republike Hrvatske. Kao posljedica gore navedenog, mijenja se i prezentacijska valuta za financijske izvještaje za 2023. godinu iz kune u euro te su financijski podaci za usporedno razdoblje konvertirani u euro kao novu funkcionalnu i prezentacijsku valutu. Kao konverzijski tečaj bilance na dan 31. prosinca 2022. godine korišten je fiksni tečaj konverzije koji je iznosio 7,53450 kuna za jedan euro. Kao konverzijski tečaj izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaja o novčanim tokovima te izvještaja o promjenama u neto imovini mirovinskog fonda za godinu koja je završila 31. prosinca 2022. korišten je također fiksni tečaj konverzije koji je iznosio 7,53450 kuna za jedan euro.

2. Osnova za sastavljanje (nastavak)

Značajne računovodstvene procjene i prosudbe

Priprema financijskih izvještaja zahtijeva od Uprave donošenje odluka, procjena i pretpostavki koje utječu na iznose iskazane u financijskim izvješćima.

Procjene Uprave koje su imale utjecaj na iznose u financijskim izvješćima odnose se na procjene vrijednosti financijskih instrumenata..

Neizvjesnost procjenjivanja

Budući događaji i njihovi utjecaji ne mogu se predvidjeti sa sigurnošću. Sukladno tome, računovodstvene procjene zahtijevaju korištenje pretpostavki, a te procjene se koriste u pripremi financijskih izvješća i promijenit će se ako nastanu novi događaji, za koje je stečeno iskustvo uslijed novih informacija i promjene okoline. Stvarni rezultati mogu se promijeniti kao posljedica procjena.

3. Značajne informacije o računovodstvenim politikama

Financijski instrumenti – vrste ulaganja

Fond u svojoj imovini ima slijedeće financijske instrumente:

- Svrstane u model držanje radi naplate koji se mjere putem amortizirajućeg troška metodom efektivne kamatne stope – Depoziti kod domaćih i stranih banaka te obveznice Republike Hrvatske
- Svrstane u model držanje radi naplate i prodaje koji se mjere po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit – Obveznice domaćih i inozemnih izdavatelja
- Svrstane u model radi trgovanja koji se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka – Dionice domaćih i inozemnih dioničkih društava, udjeli UCITS fondova, udjeli u fondovima sličnih UCITS fondovima, udjeli u AIF te izvedenice.

Prenosivi vrijednosni papiri

Prenosivi vrijednosni papiri su one vrste vrijednosnih papira koji su prenosivi na tržištu kapitala kao što su dionice, obveznice i svi ostali vrijednosni papiri koji daju pravo na stjecanje ili prodaju takvih prenosivih vrijednosnih papira ili na temelju kojih se može obavljati plaćanje u novcu koje se utvrđuje na temelju prenosivih vrijednosnih papira, valuta, kamatnih stopa ili prinosa, robe, indeksa ili drugih mjernih veličina.

Da bi se neki vrijednosni papir smatrao prenosivim, mora zadovoljavati sljedeće uvjete:

- potencijalni gubitak koji mirovinski fond može pretrpjeti u odnosu na držanje tih instrumenata je ograničen na iznos koji je za njih plaćen
- za njih su dostupne prikladne informacije u obliku redovitih, točnih i cjelovitih informacija o vrijednosnom papiru
- slobodno su prenosivi
- njihovo stjecanje je u skladu s načelima, strategijom i ciljevima ulaganja mirovinskog fonda
- rizici prenosivih vrijednosnih papira prikladno su obuhvaćeni sustavom upravljanja rizicima mirovinskog fonda.

3. Značajne informacije o računovodstvenim politikama (nastavak)

Financijski instrumenti – vrste ulaganja (nastavak)

Prenosivi vrijednosni papiri (nastavak)

U izuzetnim situacijama, fond može ulagati u prenosive vrijednosne papire koji u trenutku njihova stjecanja nisu uvršteni na uređeno tržište ako:
a) uvjeti izdanja uključuju obvezu da će izdavatelj podnijeti zahtjev za uvrštenje na uređeno tržište a uvrštenje će se izvršiti u roku od jedne godine od dana izdanja ili
b) je nadležno tijelo izdavatelja donijelo odluku o uvrštenju izdanih vrijednosnih papira ili instrumenata tržišta novca na uređeno tržište, koja je objavljena na mrežnim stranicama izdavatelja, a uvrštenje će se izvršiti u roku od jedne godine od dana takve objave.
Ovakvi vrijednosni papiri iskazuju se u imovini Fonda kao prenosivi dužnički i vlasnički vrijednosni papiri - nedavno izdani kojima je prospektom predviđeno uvrštenje.

Udjeli u investicijskim fondovima

Udjeli u UCITS i njima slične investicijske fondove evidentiraju se u sklopu poslovnog modela čiji je cilj prikupljanje novčanih tokova prodajom imovine i vrednuju se po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Na isti način klasificiraju se i mjere i udjeli u alternativnim investicijskim fondovima. Naknadno mjerenje vodi se po fer vrijednosti udjela u investicijskom fondu čija cijena kotira na priznatim burzama ili koju objavljuje društvo za upravljanje investicijskim fondom, što znači da je fer vrijednost iznos po kojem se taj udjel može prodati na tržištu ili po kojem će društvo za upravljanje investicijskim fondom otkupiti taj udjel.

Izvedenice

Financijske izvedenice su oni financijski instrumenti koji zadovoljavaju sljedeće kriterije:
1) temeljnu imovinu financijske izvedenice čini najmanje jedno od sljedećeg: prenosivi vrijednosni papiri ili instrumenti tržišta novca sa karakteristikama propisanim Zakonom i drugim primjenjivim propisima, uključujući i financijske instrumente koji imaju jednu ili nekoliko karakteristika te imovine, kamatne stope, devizni tečajevi ili valute i financijski indeksi; vrijednost izvedenica mijenja se prema promjeni vrijednosti temeljne imovine.
2) OTC izvedenice uz uvjete iz točke 1) koje ispunjavaju uvjete propisane Zakonom i drugim primjenjivim propisima Financijske izvedenice ne zahtijevaju početno neto ulaganje ili relativno malo neto ulaganje u odnosu na ulaganje u temeljnu imovinu izvedenice, te se podmiruju na neki budući datum. Ulaganje u tu vrstu imovine dozvoljeno je isključivo u svrhu zaštite imovine mirovinskog fonda ili efikasnog upravljanja imovinom i obvezama mirovinskog fonda. Ulaganje u špekulativne svrhe nije dozvoljeno. Financijske izvedenice se evidentiraju u izvanbilančnoj evidenciji po nominalnom iznosu financijskog instrumenta, a vrednuju se po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Povećanje/smanjenje fer vrijednosti financijskih izvedenica evidentira se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Iskazuju se kao financijska imovina ukoliko je fer vrijednost pozitivna te financijska obveza ukoliko je ta vrijednost negativna. Financijske izvedenice vrednuju na sve radne dane na odgovarajućem tržištu, dok se na neradne dane uzima fer vrijednost od prethodnog radnog dana.
Primjeri financijskih izvedenica su kamatni swapovi, FX swapovi, budućnosnice (futures), opcije i ostali terminski instrumenti koji se odnose na vrijednosne papire, valute, kamatne stope ili prinose.

3. Značajne informacije o računovodstvenim politikama (nastavak)

Financijski instrumenti – vrste ulaganja (nastavak)

Opcije

Na tržištima se primjenjuju sljedeće konvencije vezane za opcije:

- Opcije se vrednuju na sve radne dane na odgovarajućem tržištu, dok se na neradne dane (praznike i vikende) uzima odgovarajuća kotacija cijene od prethodnog radnog dana
- u slučaju da nema burzovne kotacije opcije (npr. uslijed praznika domicilne državne burze), cijena opcije se prenosi od prethodnog radnog dana
- Za potrebe vrednovanja koristi se srednji tečaj HNB-a na datum vrednovanja
- Cijena opcije iskazuje se na četiri decimalna mjesta
- Vrednovanje opcije se vrši po zaključnoj cijeni namire (daily settlement price) koju objavljuje burza

Prilikom ulaganja u opcije može se pojaviti potreba da se novac uplati na marginski račun koji se u imovini prikazuje kao novac na računu. Marginski račun može se razdvojiti na račun inicijalne margine (initial margin) i varijabilne margine (variation margin), na koji se pripisuju dnevne promjene vrijednosti pozicije u futures ugovoru. Ako se dnevne promjene vrijednosti pripisuju sa danom kašnjenja (T+1), one se jedan dan prikazuju kao imovina ili obveza. Postoji mogućnost da zbog pada vrijednosti pozicije u futures ugovoru suprotna strana pozove na dodatnu uplatu (margin call), te je tada potrebno izvršiti uplatu na marginski račun u roku navedenom u pozivu.

Financijski instrumenti – početno priznavanje

Početno mjerenje financijskih instrumenata iskazuje se po trošku nabave uvećanom za transakcijske troškove, osim financijske imovine koja se iskazuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka, gdje se transakcijski troškovi priznaju direktno kroz račun dobiti i gubitka.

Financijski instrumenti – klasifikacija i naknadno mjerenje

Sva financijska imovina klasificira se na temelju definiranih poslovnih modela upravljanja tom imovinom radi stvaranja novčanih tokova te na osnovu obilježja financijske imovine s ugovornim novčanim tokovima. Poslovni model ne ovisi o namjerama rukovodstva u pogledu pojedinačnog instrumenta nego se određuje na višoj razini objedinjavanja.

Sva financijska imovina pod upravljanjem fonda može se klasificirati kao imovina koja se mjeri po:

- fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka,
- fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ili
- amortiziranom trošku

3. Značajne informacije o računovodstvenim politikama (nastavak)

Fer vrijednost financijskih instrumenata

Fond razmatra svaki financijski instrument zasebno kako bi odredilo da li financijski instrument kotira na aktivnom tržištu. Fond definira kriterije za razgraničenje aktivnog i neaktivnog tržišta za pojedine klase financijske imovine Fonda na slijedeći način:

Aktivno tržište

Za prenosive vlasničke vrijednosne papire aktivnim tržištem smatra se tržište na kojem se prenosivim vlasničkim vrijednosnim papirom trgovalo minimalno 20 trgovinskih dana u tromjesečnom razdoblju. Za prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca, koji su uvršteni na uređeno tržište u Republici Hrvatskoj aktivnim tržištem smatra se tržište na kojem se navedenim instrumentima trgovalo minimalno 15 trgovinskih dana u tromjesečnom razdoblju. Za prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca, kojima se trguje u drugoj državi članici ili/i državi članici OECD-a, aktivnim tržištem smatra se tržište na kojem se navedenim instrumentima mogla utvrditi fer vrijednost najmanje 15 dana u tromjesečnom razdoblju. Za ulaganja u izvedene financijske instrumente na uređenim tržištima u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici ili državi članici OECD-a (financijske instrumente iz važećeg Pravilnika o utvrđivanju neto vrijednosti imovine i vrijednosti obračunske jedinice obveznog mirovinskog fonda) aktivnim tržištem smatra se tržište na kojem se navedenim instrumentima trgovalo minimalno 15 trgovinskih dana u tromjesečnom razdoblju. Društvo je dužno najmanje jednom mjesečno, za prethodna tri mjeseca, procijeniti zadovoljavaju li prenosivi vrijednosni papiri, instrumenti tržišta novca te izvedeni financijski instrumenti ove uvjete za postojanje aktivnog tržišta. Društvo će za prenosivi vrijednosni papir i instrument tržišta novca, koji je u trenutku procjene uvršten na uređenim tržištima u razdoblju kraćem od tri mjeseca, na odgovarajući način primijeniti ove odredbe proporcionalno razdoblju uvrštenja financijskog instrumenta.
Trgovinski dan koji se ne uzima u obzir za određivanje aktivnog tržišta je: a) trgovinski dan u kojem je dnevni promet bio manji od 13.000 eura za prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca iz članka 125. stavka 1. točke 1., 2. i 3. Zakona kojima se trguje na uređenim tržištima u Republici Hrvatskoj; b) trgovinski dan u kojem je dnevni promet bio manji od 6.500 eura za prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca iz članka 125. stavka 1. točke 4. Zakona kojima se trguje na uređenim tržištima u Republici Hrvatskoj; c) trgovinski dan u kojem je dnevni promet bio manji od 650 eura za prenosive vlasničke vrijednosne papire iz članka 125. stavka 1. točke 5. Zakona. Društvo je u slučaju obustave trgovanja financijskim instrumentom na uređenom tržištu duža procijeniti, uzimajući u obzir predviđeno trajanje i razloge obustave da li zadnja cijena vrednovanja prenosivih vrijednosnih papira, instrumenata tržišta novca te izvedenih financijskih instrumenata predstavljaju fer vrijednost. U slučaju da se utvrdi da zadnja cijena ne predstavlja fer vrijednost, Društvo će najkasnije trećeg dana od dana obustave trgovanja početi primjenjivati cijenu procijenjenu odgovarajućim tehnikama vrednovanja, te za financijski instrument smatrati da ne postoji aktivno tržište. U slučaju ukidanja privremene obustave trgovanja financijskim instrumentom Društvo u izračunu broja trgovinskih dana neće uzimati u obzir razdoblje privremene obustave trgovanja.

3. Značajne informacije o računovodstvenim politikama (nastavak)

Fer vrijednost financijskih instrumenata (nastavak)

Neaktivno tržište

Odjel nadzora i kontrole rizika redovito razmatra pokazatelje aktivnosti tržišta, te smatra da osim neispunjenja gore navedenih kriterija za aktivno tržište u pokazatelje neaktivnog tržišta spadaju značajan pad volumena trgovinskih aktivnosti i značajne promjene cijena tijekom razdoblja, odnosno činjenica da tržišne cijene više nisu aktualne, iako navedeni čimbenici sami po sebi ne moraju nužno značiti da tržište više nije aktivno. Uprava Društva može posebnom odlukom odrediti da za pojedini financijski instrument ne postoji aktivno tržište, na primjer ako promatrane tržišne transakcije po prosudbi Odjela za nadzor i kontrolu rizika nisu redovite, čak iako su cijene dostupne, ili ako jedine izvršene transakcije predstavljaju prisilne transakcije ili transakcije prodaje u nuždi.

Datum trgovanja

Propisani način kupnje i prodaje financijske imovine priznaje se na datum trgovanja, odnosno na datum kad se Fond obvezao na kupnju financijske imovine. Obračun na datum trgovanja odnosi se na: (a) priznavanje sredstva koja treba primiti i obvezu platiti na datum trgovanja, (b) isknjižavanje sredstva koje je prodano i priznavanje potraživanja od kupca za naplatu na datum trgovanja. Općenito uzevši, kamate ne počinju teći obračunom na sredstvu i podudarnoj obvezi sve dok ne istekne utvrđeni datum podmirenja. Prilikom sudjelovanja u javnoj ponudi prenosivi vrijednosni papiri se inicijalno iskazuju kao potraživanje u iznosu danog prijedloga sudjelovanja u ponudi, ako postoji obveza uplate novčanih sredstava sukladno uvjetima javne ponude. Nakon što je ponuda prihvaćena te je primljena obavijest o prihvaćanju javne ponude prenosivog vrijednosnog papira od ponuditelja odnosno aranžera ili depozitara, ovisno što je ranije, a prenosivom vrijednosnom papiru dodijeljena sva potrebna obilježja, isti se priznaje u imovini Fonda. Prenosivi vrijednosni papiri u imovini mirovinskog fonda kod obveznih i dobrovoljnih ponuda za preuzimanje vrednuju se od datuma obavijesti depozitara o prihvaćenoj ponudi od strane ponuditelja po cijeni otkupa iz javne ponude.

Novac

Novac je stalno raspoloživo sredstvo na transakcijskim računima kod banaka, koji se odmah i u svakom trenutku, bez ikakvih zapreka i gubitaka, može koristiti kao sredstvo plaćanja. Nalazi se u poslovnom modelu držanje radi naplate i mjeri se po amortiziranom trošku.

Depoziti

Depoziti se odnose na depozite kod kreditnih institucija. Nalaze se u poslovnom modelu držanje radi naplate i mjere po amortiziranom trošku.

3. Značajne informacije o računovodstvenim politikama (nastavak)

Investicijsko društvo i konsolidacija

Investicijsko društvo

Fond ima više nepovezanih ulagača i posjeduje višestruka ulaganja. Vlasnički udjeli u Fondu su u obliku udjela s ograničenom odgovornošću koji su klasificirani kao obveze u skladu s odredbama MSFI-ja 9. Smatra se da Fond zadovoljava definiciju investicijskog društva po MSFI-ju 10 obzirom da za to postoje sljedeći uvjeti:

1. Fond je pribavio sredstva u svrhu pružanja usluga profesionalnog upravljanja ulaganjima svojih ulagača
2. Poslovna namjena Fonda, koja je prenesena izravno ulagačima je ulaganje za kapitalnu aprecijaciju i prihode od ulaganja, i
3. Ulaganja se mjere i procjenjuju na osnovi fer vrijednosti.

Ovisna društva

Fond, zajedno sa ostalim fondovima pod upravljanjem istog Društva, ima ovisna društva u sklopu svojih ulaganja. Ulaganja koja se drže kao dio investicijskih portfelja iskazuju se u bilanci po fer vrijednosti.

Pridružena društva

Pridruženo društvo je subjekt, uključujući subjekte poput partnerstva, nad kojim Fond, zajedno sa ostalim fondovima pod upravljanjem istog Društva, ima značajan utjecaj, ali koje nije niti ovisno društvo, niti zajednički pothvat. Ulaganja koja se drže kao dio investicijskih portfelja iskazuju se u bilanci po fer vrijednosti, iako Fond može imati značajan utjecaj nad tim subjektima.

3. Značajne informacije o računovodstvenim politikama (nastavak)

Imovina Fonda i strategija ulaganja

Imovina mirovinskog fonda može se sastojati isključivo od:

1. prenosivih dužničkih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca čiji je izdavatelj Republika Hrvatska, druga država članica ili država članica Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (u daljnjem tekstu: OECD) te Hrvatska narodna banka ili središnja banka druge države članice, odnosno države članice OECD-a, odnosno javno međunarodno tijelo kojemu pripada većina država članica
2. prenosivih dužničkih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca za koje jamči Republika Hrvatska, druga država članica, država članica OECD-a, Hrvatska narodna banka, ili središnja banka druge države članice, odnosno države članice OECD-a, ili javno međunarodno tijelo kojemu pripadaju jedna ili više država članica.
3. prenosivih dužničkih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca uvrštenih na uređeno tržište u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala, čiji je izdavatelj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici ili državi članici OECD-a
4. prenosivih dužničkih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca uvrštenih na uređeno tržište u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala, čiji izdavatelj ima sjedište u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici ili državi članici OECD-a
5. prenosivih vlasničkih vrijednosnih papira uvrštenih na uređeno tržište u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala, čiji je izdavatelj dioničko društvo sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici ili državi članici OECD-a
6. udjela UCITS fondova koji su odobrenje za rad dobili u Republici Hrvatskoj ili drugoj državi članici ili odgovarajućih fondova koji su odobrenje za rad dobili u državi članici OECD-a, pod uvjetom da su provođenje nadzora nad tim fondovima i razina zaštite ulagatelja istovjetni onima propisanim zakonom koji uređuje osnivanje i rad otvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom
7. udjela ili dionica u otvorenim alternativnim investicijskim fondovima, odnosno dionica ili poslovnih udjela u zatvorenim alternativnim investicijskim fondovima koji su odobrenje za rad dobili u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici ili kojima upravljaju upravitelji koji su odobrenje za rad srednjeg ili velikog društva za upravljanje alternativnim investicijskim fondovima dobili u Republici Hrvatskoj ili odobrenje za rad u drugoj državi članici, ili odgovarajućih fondova kojima upravljaju upravitelji koji su odobrenje za rad dobili u državi članici OECD-a, pod uvjetom da su provođenje nadzora nad tim upraviteljima i razina zaštite ulagatelja istovjetni onima propisanim zakonom koji uređuje osnivanje i upravljanje alternativnim investicijskim fondovima
8. depozita kod kreditnih institucija koji su povratni na zahtjev te koji dospijevaju za najviše 12 mjeseci, pod uvjetom da:
    a) kreditna institucija ima registrirano sjedište u Republici Hrvatskoj ili drugoj državi članici ili državi članici OECD-a
    b) su provođenje nadzora nad tom kreditnom institucijom i razina zaštite deponenata istovjetni onima propisanima zakonom koji uređuje poslovanje kreditnih institucija i
    c) kreditna institucija nije povezana osoba mirovinskog društva

3. Značajne informacije o računovodstvenim politikama (nastavak)

Imovina Fonda i strategija ulaganja (nastavak)

9. izvedenih financijskih instrumenata kojima se trguje na uređenim tržištima u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala ili izvedenih financijskih instrumenata kojima se trguje izvan uređenih tržišta (neuvrštene OTC izvedenice) pod sljedećim uvjetima:
   a) temeljna imovina izvedenice sastoji se od financijskih instrumenata obuhvaćenih točkama 1. do 5. ovoga stavka, financijskih indeksa, kamatnih stopa, deviznih tečajeva ili valuta, u koje mirovinski fond može ulagati u skladu s odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona
   b) druge ugovorne strane u transakcijama s neuvrštenim (OTC) izvedenicama su institucije koje podliježu bonitetnom nadzoru te pripadaju kategorijama koje može dodatno propisati HANFA i
   c) neuvrštene (OTC) izvedenice podliježu svakodnevnom pouzdanom i povjerljivom vrednovanju, te ih je u svakom trenutku moguće prodati, likvidirati ili zatvoriti prijebojnom transakcijom po njihovoj fer vrijednosti na zahtjev mirovinskog fonda
10. novca na računima otvorenima u kreditnim institucijama iz točke 8. ovoga stavka
11. prenosivih vlasničkih i/ili dužničkih vrijednosnih papira koji služe za financiranje ili sekuritizaciju infrastrukturnih projekata na području Republike Hrvatske pod sljedećim uvjetima:
   a) ti vrijednosni papiri imaju dugoročne, stabilne i predvidljive novčane tokove, kako bi odgovarali ročnosti obveza mirovinskog fonda uz uvažavanje načela sigurnosti, razboritosti i opreza
   b) Vlada Republike Hrvatske je na temelju prijedloga koji joj je prethodno uputilo mirovinsko društvo u ime mirovinskog fonda klasificirala izdavatelja tih vrijednosnih papira kao namjenskog izdavatelja za financiranje ili sekuritizaciju infrastrukturnih projekata na području Republike Hrvatske
12. prenosivih vlasničkih vrijednosnih papira i/ili udjela kojima se trguje odnosno koji se nude putem uređenih sustava za prikupljanje kapitala koje priznaje HANFA
13. drugih vrsta imovine koja je proizašla iz imovine iz točaka 1. do 10. ovoga stavka
14. depozita kod Hrvatske narodne banke i Europske središnje banke

Investicijski cilj Fonda jest rast vrijednosti uloženih novčanih sredstava na srednji rok, umjereno konzervativnom strategijom ulaganja, radi osiguranja isplate mirovinskih davanja članovima Fonda. Investicijski cilj se ostvaruje pretežnim ulaganjem u dužničke vrijednosne papire, vlasničke vrijednosne papire i udjele investicijskih fondova, sukladno ograničenjima ulaganja iz Zakona, podzakonskih akata i Statuta.

Neto imovina Fonda i vrijednost obračunske jedinice

Neto imovinu Fonda čini ukupna vrijednost imovine Fonda umanjena za iznos obveza Fonda na dan vrednovanja. Vrijednost obračunske jedinice predstavlja omjer neto imovine Fonda i ukupnog broja obračunskih jedinica Fonda na isti dan.

Ostala imovina Fonda

Ostala imovina Fonda odnosi se na sve vrste potraživanja Fonda kao što su potraživanja s osnove ulaganja u vrijednosne papire, potraživanja za dividende, potraživanja s osnova prijenosa obračunskih jedinica i slično. Potraživanja s osnove ulaganja u vrijednosne papire odnose se na prodaju vrijednosnih papira koje se iskazuju na datum trgovanja, a koji će se namiriti na datum namire. Datum namire u pravilu je dva dana od datuma trgovanja ako ugovorom nije utvrđeno drugačije.

3. **Značajne informacije o računovodstvenim politikama (nastavak)**

Obveze Fonda

Obveze s osnove ulaganja u financijske instrumente
Obveze s osnove ulaganja u financijske instrumente odnose se na kupnju vrijednosnih papira koje se iskazuju na datumu trgovanja, a koji će se namiriti na datum namire. Datum namire u pravilu je dva dana od datuma trgovanja ako nije ugovorom utvrđeno drugačije.

Obveze prema mirovinskom društvu
Fond mirovinskom društvu koje njime upravlja plaća naknadu za upravljanje u visini od 0,270% od ukupne imovine Fonda umanjene za iznos svih obveza Fonda s osnove ulaganja u imovinu za godinu koja je završila na dan 31. prosinca 2023. godine (2022. godine: 0,270%). Naknada Društvu obračunava se i evidentira dnevno, a isplaćuje jednom mjesečno, drugi radni dan u mjesecu za prethodni mjesec.

Obveze prema depozitaru
Naknada depozitaru obračunavala se u visini od 0,015% do 31.08.2023. godine, a od 01.09.2023. godine 0,017% na iznos ukupne imovine umanjene za iznos svih obveza s osnove ulaganja (2022. godine: 0,015%). Fond obračunava naknadu dnevno, a istu isplaćuje depozitaru jednom mjesečno, drugi radni dan u mjesecu za prethodni mjesec.

Obveze s osnove prijenosa obračunskih jedinica
Fond ima zakonsku obvezu dnevno uskladiti broj obračunskih jedinica na temelju obavijesti REGOS-a te iskazati obveze s osnove prijenosa udjela. Fond je dužan iznos obveze uplatiti na prijelazni račun REGOS-a u zakonskom roku od primitka obavijesti. Nakon toga, REGOS raspoređuje sredstva na račune novog fonda po izboru osiguranika.

Ostale obveze mirovinskog fonda
Ostale obveze fonda obuhvaćaju sve ostale obveze koje nisu spomenute u prethodnim kategorijama kao što su obveze za troškove platnog prometa, brokerske provizije, transakcijske troškove i sve ostale troškove koji se mogu podmiriti iz imovine fonda.

Realizirani i nerealizirani dobici i gubici

Realizirani dobici i gubici od ulaganja priznaju se u trenutku prodaje vrijednosnih papira, kao razlika između nabavne vrijednosti na početku godine ili od datuma stjecanja tijekom godine i prodajne vrijednosti, po metodi ponderiranih prosječnih cijena.

Prihodi od kamata

Prihodi od kamata iskazuju se u računu dobiti i gubitka Fonda za sve instrumente koji nose kamatu po načelu obračunatih kamata koristeći metodu efektivne kamatne stope.

3. Značajne informacije o računovodstvenim politikama (nastavak)

Prihod od dividendi

Prihodi od dividendi se priznaju na ex date, a ako je on nepoznat, onda na datum utvrđivanja vlasništva.

Ostali prihodi

Pod ostalim prihodima smatraju se prihodi od povrata dijela upravljačke naknade investicijskih društava sukladno njihovoj politici prema velikim institucionalnim ulagačima, povrat dijela više naplaćene upravljačke naknade mirovinskih društava iz prošle godine, a koji se onda raspodjeljuje na sve obvezne mirovinske fondove, razmjerno njihovoj veličini te ostali povremeni prihodi koji nisu obuhvaćeni ostalim definiranim skupinama konta.

Troškovi upravljanja Fondom i drugi troškovi

Ukupni iznos naknada koje terete imovinu Fonda dobiva se zbrajanjem svih naknada kako slijedi:

- ulazna naknada, koju izračunava REGOS u iznosu od 0,5% od ukupno prikupljenih doprinosa. Iznos svih doprinosa uplaćenih taj dan, umanjenih za ulaznu naknadu, polaže se na račun Fonda, dok se ulazna naknada priznaje kao prihod Društva za upravljanje;

- Naknada za upravljanje Fondom obračunava se kao postotak u visini od 0,270% godišnje od ukupne imovine Fonda umanjenje za obveze od ulaganja u financijske instrumente. Izračun se obavlja dnevno za svaki dan vrednovanja imovine Fonda , a naknada se isplaćuje društvu za upravljanje jednom mjesečno;

- Naknada za izlaz iz mirovinskog fonda naplaćuje se prilikom prijelaza iz jednog mirovinskog fonda u drugi (novi) fond iste kategorije pod upravljanjem drugog mirovinskog društva, pod uvjetom da je prošlo više od 14 dana od prethodne promjene, bez obzira da li se radi o promjeni kategorije fonda pod upravljanjem istog mirovinskog društva ili o promjeni fonda pod upravljanjem drugog mirovinskog društva. Izračunava se na temelju ukupnog iznosa sredstava na osobnom računu člana fonda, a sukladno Zakonu, u iznosu od najviše 0,8% u prvoj, 0,4% u drugoj te 0,2% u trećoj godini članstva. Član može, bez naknade, promijeniti kategoriju mirovinskog fonda i to samo unutar istog mirovinskog društva te samo u kalendarskom mjesecu u kojemu je rođen, s tim da mora uzeti u obzir ograničenja propisana Zakonom. Prilikom promjene kategorije mirovinskog fonda ne naplaćuje se naknada za izlaz. Naknadu za izlaz obračunava REGOS, odnosno, Fond prima ukupne doprinose ostvarene na taj dan, umanjene za izlaznu naknadu koja se, na dnevnoj osnovi, isplaćuje Društvu;

- Depozitar je obračunavao i naplaćivao naknadu u visini od 0,015% do 31.08.2023. godine, a od 01.09.2023. godine 0,017% na iznos od ukupne imovine Fonda nakon isključivanja svih obveza od ulaganja u financijske instrumente. Fond dnevno obračunava naknadu, a isplaćuje jednom mjesečno.

3. Značajne informacije o računovodstvenim politikama (nastavak)

Zajamčeni prinos

Svakom članu obveznog mirovinskog fonda jamči se prinos odgovarajuće kategorije mirovinskog fonda u visini referentnog prinosa koji utvrdi HANFA, umanjenog za šest postotnih bodova u mirovinskom fondu kategorije B. Ako je prosječni godišnji prinos mirovinskog fonda kroz razdoblje od prethodne tri kalendarske godine manji od zajamčenog prinosa, mirovinsko društvo će uplatiti razliku mirovinskom fondu do zajamčenog prinosa iz jamstvenog pologa Društva, a ako to nije dovoljno, iz temeljnog kapitala mirovinskog društva do najviše 50% njegovog iznosa. Na dan 31. prosinca 2023. ne postoje navedene okolnosti.

Porez na dobit

U skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima mirovinski fond ne smatra se poduzetnikom. Kao takav nije obvezan podnositi niti prijavu poreza na dobit niti plaćati poreze.

4. Računovodstveni standardi

Usvajanje novih ili izmijenjenih standarda i tumačenja

Sljedeći izmijenjeni standardi u primjeni su od 1. siječnja 2023. godine, usvojeni su u EU, ali nisu imali značajnog utjecaja na Fond:

- MSFI 17 „Ugovori o osiguranju" (objavljen 18. svibnja 2017. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine).
- Dodaci MSFI-ju 17 i dodatak MSFI-ju 4 (objavljeni 25. lipnja 2020. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine).
- Prijelazna mogućnost za osiguravatelje koji primjenjuju MSFI 17 – Dodaci MSFI-ju 17 (objavljeni 9. prosinca 2021. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine).
- Dodaci MRS-u 1 i 2. Smjernicama za praksu uz MSFI-jeve (IFRS Practice Statement 2): Objava računovodstvenih politika (objavljeni 12. veljače 2021. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine). MRS 1 je izmijenjen na način da od društava zahtijeva objavljivanje značajnih informacija o računovodstvenim politikama, a ne značajne računovodstvene politike. U dodatku se navodi definicija značajnih informacija o računovodstvenim politikama. Dodatak također pojašnjava da se informacije o računovodstvenim politikama smatraju značajnima ako bez njih korisnici financijskih izvještaja ne bi mogli razumjeti druge značajne informacije u financijskim izvještajima. Dodatak daje ilustrativne primjere informacije o računovodstvenim politikama koje će se vjerojatno smatrati značajnima za financijske izvještaje subjekta. Nadalje, dodatak MRS-u 1 pojašnjava da se nematerijalni podaci o računovodstvenim politikama ne trebaju objavljivati. Međutim, ako se objave, ne smiju prikrivati značajne informacije o računovodstvenim politikama. Kako bi se podržao ovaj dodatak, MSFI-jeva Izjava o praksama 2, 'Prosudbe o značajnosti' također je izmijenjena kako bi pojasnila na koji način primijeniti koncept značajnosti na objave računovodstvenih politika. Fond je prilagodio svoje računovodstvene politike potrebama ove izmjene.
- Dodaci MRS-u 8: Definicija računovodstvenih procjena (objavljeni 12. veljače 2021. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine).
- Odgođeni porez povezan s imovinom i obvezama koje proizlaze iz jedne transakcije – Dodaci MRS-u 12 (objavljeni 7. svibnja 2021. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine).
- Dodaci MRS-u 12 Porez na dobit: Međunarodna porezna reforma – Model pravila vezanih za Stup 2 (objavljeni 23. svibnja 2023. godine).

4. Računovodstveni standardi

Novi računovodstveni standardi i tumačenja

Objavljeno je nekoliko novih standarda i tumačenja koji su obvezni za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2024. godine ili kasnije, koja su usvojena u EU i koje Fond nije ranije usvojio.

- Dodaci MSFI-ju 16 Najmovi: Obveza po osnovi najma u transakciji prodaje s povratnim najmom (objavljeni 22. rujna 2022. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2024. godine).
- Klasifikacija obveza u kratkoročne ili dugoročne – Dodaci MRS-u 1 (izvorno objavljeni 23. siječnja 2020. i naknadno izmijenjeni 15. srpnja 2020. i 31. listopada 2022. godine, na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2024. godine).

Ne očekuje se da će novi standardi i tumačenja značajno utjecati na financijske izvještaje Fonda.

Objavljeno je nekoliko novih standarda i tumačenja koji su obvezni za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2024. godine ili kasnije, koja nisu usvojena u EU i koje Fond nije ranije usvojio.

- Dodaci MRS-u 7 Izvještaj o novčanom tokovima i MSFI-ju 7 Financijski instrumenti: Objave: Financijski aranžmani dobavljača (objavljeni 25. svibnja 2023. godine).
- Dodaci MRS-u 21 Nedostatak zamjenjivosti (objavljeni 15. kolovoza 2023. godine).
- MSFI 14, Odgođeno priznavanje prihoda i rashoda u sustavu propisanih cijena (objavljen 30. siječnja 2014. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016. godine).
- Prodaja ili unos imovine između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog pothvata – Dodaci MSFI-ju 10 i MRS-u 28 (objavljeni 11. rujna 2014. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon dana koji će utvrditi IASB).

Osim ako gore nije drugačije navedeno, ne očekuje se da će novi standardi i tumačenja značajno utjecati na financijske izvještaje Fonda.

5. Novčana sredstva

Računi kod OTP banke d.d.:	**31. prosinca 2022.**	**31. prosinca 2023.**
Žiro račun	33.141.529	15.933.216
Devizni račun – CHF	39.184	1
Devizni račun – CZK	248.408	95.821
Devizni račun – DKK	9	9
Devizni račun – GBP	1.783	1.820
Devizni račun – HUF	2	2
Devizni račun – SEK	19	19
Devizni račun – USD	708.287	2.586.788
Računi kod stranih banaka:		
Devizni račun – EUR	928.990	735.893
Devizni račun – USD	3.813.494	1.338.052
Ukupno	**38.881.705**	**20.691.621**

U izvještaju o novčanom toku prema pravilniku HANFA-e ne ulaze potraživanja za avista kamatu koja na 31. prosinca 2023. godine iznosi 108.703 eura (31. prosinca 2022. godine: 20.831 eura), dok su ista sadržana u novčanim sredstvima.

6. Depoziti kod kreditnih institucija

Naziv kreditne institucije	**Dospijeće**	**31. prosinca 2022.**	**Dospijeće**	**31. prosinca 2023.**
Zagrebačka banka d.d.	05.01.2023.	47.780.267	-	-
Zagrebačka banka d.d.	-	-	05.01.2024.	22.025.686
Zagrebačka banka d.d.	-	-	10.01.2024.	13.005.428
OTP banka d.d.	-	-	03.01.2024.	17.738.529
Ukupno		**47.780.267**		**52.769.643**

7. Prenosivi dužnički i vlasnički vrijednosni papiri koji se vrednuju po fer vrijednosti

	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2023.
Ulaganja po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		
Dionice domaćih dioničkih društava	401.928.152	534.603.782
Dionice inozemnih dioničkih društava	268.528.353	355.460.673
Ukupno ulaganja po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	**670.456.505**	**890.064.455**
Ulaganja po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		
Obveznice Republike Hrvatske	673.482.616	41.921.368
Obveznice domaćih gospodarskih subjekata	45.546.731	718.591.323
Obveznice inozemnih izdavatelja	154.902.524	284.583.780
Ukupno ulaganja po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	**873.931.871**	**1.045.096.471**
Ukupna ulaganja u prenosive dužničke i vlasničke vrijednosne papire po fer vrijednosti	**1.544.388.376**	**1.935.160.926**

8. Prenosivi vrijednosni papiri koji se vrednuju po amortiziranom trošku

Ulaganja po amortiziranom trošku	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2023.
Obveznice Republike Hrvatske	441.973.331	441.404.484
Ukupno ulaganja po amortiziranom trošku	**441.973.331**	**441.404.484**

9. Udjeli UCITS fondova

Ulaganja u udjele UCITS fondova	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2023.
Inozemni izdavatelji	187.554.677	239.028.521
Domaći izdavatelji	16.327.633	5.156.611
Ukupna ulaganja u udjele UCITS fondova	**203.882.310**	**244.185.132**

UCITS fondovi su otvoreni investicijski fondovi s javnom ponudom s ciljem ulaganja u financijske instrumente. Udjeli u otvorenim investicijskim fondovima vrednuju se prema vrijednosti neto imovine pojedinog fonda na dan vrednovanja.

10. Udjeli fondova sličnih UCITS fondovima

Ulaganja u udjele fondova slične UCITS fondovima	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2023.
Inozemni izdavatelji	19.900.439	23.874.822
Ulaganja u udjele fondova slične UCITS fondovima	**19.900.439**	**23.874.822**

Fondovi slični UCITS fondovima su otvoreni investicijski fondovi s javnom ponudom s ciljem ulaganja u financijske instrumente, a koji nisu osnovani u Europskoj uniji. Udjeli u otvorenim investicijskim fondovima vrednuju se prema vrijednosti neto imovine pojedinog fonda na dan vrednovanja.

11. Udjeli otvorenih AIF-a i poslovni udjeli zatvorenih AIF-a

Udjeli otvorenih AIF-a i poslovni udjeli zatvorenih AIF-a	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2023.
Udjeli otvorenih AIF-a - inozemni izdavatelji	71.381.706	84.270.600
Udjeli otvorenih AIF-a - domaći izdavatelji	4.935.089	6.301.335
Ukupna ulaganja u udjele otvorenih AIF-a i poslovne udjele zatvorenih AIF-a	**76.316.795**	**90.571.935**

Alternativni investicijski fondovi (AIF) su investicijski fondovi s privatnom ili javnom ponudom, a mogu biti otvoreni i zatvoreni. Osim ulaganja u financijske instrumente, AIF mogu ulagati i u neke druge vrste imovine, npr. poslovne udjele. Udjeli u AIF vrednuju se prema vrijednosti neto imovine pojedinog fonda na zadnji dostupni dan vrednovanja imovine tog fonda.

12. Izvedeni financijski instrumenti

Sukladno važećim zakonskim odredbama, obveznim mirovinskim fondovima dozvoljeno je ulagati u ovu vrstu financijskih instrumenta ali samo u svrhu zaštite imovine.
Fer vrijednost izvedenih financijskih instrumenata na dan 31. prosinca 2023. iznosi 4.126.698 eura (31. prosinca 2022. godine: 2.379.149 eura) i odnosi se na dvije put opcije na indeks (31. prosinca 2022. godine Fond je u imovini imao 1 put opciju na indeks). Od ukupne izvanbilančne evidencije Fonda u iznosu od 307.524.934 eura (31. prosinca 2022. godine: 111.805.588 eura) na dan 31. prosinca 2023. ugovorena vrijednost izvedenih financijskih instrumenata prikazanih u imovini iznosila je 306.666.293 eura (31. prosinca 2022. godine: 110.946.947 eura).

13. Ostala imovina

	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2023.
Ostala potraživanja s osnove ulaganja	7.089.486	435.364
Potraživanja za dividende	41.107	238.318
Potraživanja s osnove promjene članstva	36.263	316.066
Ukupno	**7.166.856**	**989.748**

14. Obveze prema mirovinskom društvu

Obveza prema Društvu za upravljanje fondom iznosi 639.193 eura (31. prosinca 2022. godine: 548.986 eura) i odnosi se na naknadu za mjesec prosinac 2023. godine. Naknada za upravljanje izračunava se za svaki dan prilikom izračuna neto imovine Fonda i plaća se mjesečno, drugi radni dan u tekućem mjesecu za prethodni mjesec.

15. Obveze prema depozitaru

Obveze prema depozitaru iznose 40.245 eura (31. prosinca 2022. godine: 30.499 eura) i odnose se na naknadu za mjesec prosinac 2023. godine. Naknada depozitaru izračunava se za svaki dan prilikom izračuna neto imovine Fonda i plaća se mjesečno, drugi radni dan u tekućem mjesecu za prethodni mjesec.

16. Neto imovina fonda

	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2023.
Neto imovina mirovinskog fonda na početku razdoblja	2.420.016.112	2.381.960.780
Broj obračunskih jedinica na početku razdoblja	58.711.109,4694	60.945.201,2408
Vrijednost obračunske jedinice na početku razdoblja	**41,2190**	**39,0836**
Neto imovina mirovinskog fonda na kraju razdoblja	2.381.960.780	2.811.609.429
Broj obračunskih jedinica na kraju razdoblja	60.945.201,2408	63.348.737,6713
Vrijednost obračunske jedinice na kraju razdoblja	**39,0836**	**44,3830**

Vlasnici mirovinskog fonda su njegovi članovi čije se vlasništvo utvrđuje na temelju iznosa na pojedinačnom računu. Doprinose u ime članova uplaćuje poslodavac. Za sve uplaćene doprinose do 31. prosinca 2023. godine REGOS obračunava ulaznu naknadu te ju plaća izravno društvu koje upravlja mirovinskim fondom. Izmjenom Zakona ukida se ulazna naknada na uplaćene doprinose. Sredstva na računu kod mirovinskog fonda članovi mogu koristiti sukladno odredbama Zakona o obveznim mirovinskim fondovima (NN 19/14, 93/15, 64/18 i 115/18, 58/20). Svi uplaćeni doprinosi preračunavaju se u obračunske jedinice prema vrijednosti jedinice na dan uplate. Svaka obračunska jedinica predstavlja proporcionalni dio neto imovine fonda. U slučaju da pojedinac odluči promijeniti odabrani obvezni mirovinski fond ukupni iznos sa njegova računa se uplaćuje REGOS-u. Sukladno odredbama Zakona, REGOS obračunava izlaznu naknadu te ju izravno uplaćuje društvu za upravljanje obveznim mirovinskim fondom, a preostali iznos novoizabranom fondu.

17. Realizirani dobici (gubici) od financijskih instrumenata

	2022.	2023.
Realizirani dobici od financijskih instrumenata		
Ulaganja u VP i instrumente tržišta novca po fer vrijednosti kroz RDG	11.118.542	19.405.575
Ulaganja u VP i instrumente tržišta novca po fer vrijednosti kroz OSD	15.168.010	8.311.084
Ulaganja u investicijske fondove	1.586.634	4.892.718
Ulaganja u izvedene financijske instrumente	21.134.594	2.455.621
Ukupno realizirani dobici od financijskih instrumenata	**49.007.780**	**35.064.998**
Realizirani gubici od financijskih instrumenata		
Ulaganja u VP i instrumente tržišta novca po fer vrijednosti kroz RDG	-6.757.155	-4.960.775
Ulaganja u VP i instrumente tržišta novca po fer vrijednosti kroz OSD	-7.674.143	-1.587.870
Ulaganja u investicijske fondove	-13.043.339	-88.044
Ulaganja u izvedene financijske instrumente	-4.958.924	-16.238.720
Ukupno realizirani gubici od financijskih instrumenata	**-32.433.561**	**-22.875.409**
Ukupno neto realizirani dobici (gubici)	**16.574.219**	**12.189.589**

18. Nerealizirani dobici (gubici) od financijskih instrumenata

	2022.	2023.
Nerealizirani dobici od financijskih instrumenata		
Ulaganja u VP i instrumente tržišta novca po fer vrijednosti kroz RDG	15.727.626	211.708.821
Ulaganja u investicijske fondove	6.952.185	41.234.579
Ulaganja u izvedene financijske instrumente	503.167	-
Ukupno nerealizirani dobici	**23.182.978**	**252.943.400**
Nerealizirani gubici od financijskih instrumenata		
Ulaganja u VP i instrumente tržišta novca po fer vrijednosti kroz RDG	-92.682.908	-8.270.919
Ulaganja u investicijske fondove	-25.538.781	-3.493.607
Ulaganja u izvedene financijske instrumente	-	-2.476.781
Ukupno nerealizirani gubici	**-118.221.689**	**-14.241.307**
Ukupno neto nerealizirani dobici (gubici)	**-95.038.711**	**238.702.093**

19. Prihodi od kamata i amortizacija premije (diskonta)

	2022.	2023.
Prihodi od kamata i amortizacija premije (diskonta)		
- Obveznica – po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	27.579.010	26.980.042
- Obveznica – amortizirani trošak	6.942.643	7.705.584
- Kolateral	401	1.886
- Depozit	24.095	1.271.923
- A vista depozita	44.850	707.412
Ukupno	**34.590.999**	**36.666.847**

20. Prihod od dividendi

Prihod od dividendi iznosi 25.556.932 eura (2022. godine: 21.589.815 eura) odnose se na dividende od vlasničkih vrijednosnih papira i inozemnih investicijskih fondova koji su isplaćivali dividendu.

21. Rashodi s osnova odnosa s mirovinskim društvom

Rashodi s osnove naknade za upravljanje za 2023. godinu iznose 7.002.639 eura (2022. godine: 6.421.118 eura) i računaju se prema odredbama Statuta Fonda.

22. Povezane strane

U skladu sa važećim Zakonom o obveznim mirovinskim fondovima, povezane strane su Društvo za upravljanje fondom, vlasnici Društva za upravljanje i njima povezane osobe, članovi Uprave i Nadzornog odbora Društva i njihovi bračni drugovi ili srodnici do uključujući drugog koljena ili druge osobe koje imaju mogućnost utjecaja na odluke Društva za upravljanje i Fonda te Depozitar. Budući da je vlasnička struktura Društva disperzirana, a ni jedan vlasnik nema pojedinačnu kao ni zajedničku kontrolu, smatra se da Društvo nema krajnjeg vlasnika odnosno krajnje kontrolno društvo.

U tablici ispod prikazane su transakcije po vrsti sa svakom pojedinačnom povezanom osobom.

	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2023.
Transakcije sa povezanim osobama:		
ERSTE d.o.o. društvo za upravljanje Fondom		
Rashodi		
S osnove upravljanja Fondom	6.421.119	7.002.639
Obveze		
S osnove upravljanja Fondom	548.986	639.193
Vlasnici društva za upravljanje		
Erste & Steiermaerkische bank d.d.		
Rashodi		
Brokerska provizija	94.116	36.180
Realizirani gubici po izvedenicama	22.477	1.075.866
Prihodi		
Realizirani dobici po izvedenicama	149.006	732.120
Obveze		
Obveze o osnove ulaganja u financijske instrumente	-	727.246
Erste Group Bank AG		
Rashodi		
Brokerska provizija	95.198	115.833
Depozitar		
OTP banka d.d.		
Rashodi		
Naknada depozitaru	356.729	407.190
Transakcijski troškovi	14.451	10.988
Prihodi		
A vista kamata i kamata na depozite	28.908	798.436
Realizirani dobici po izvedenicama	20.235	-
Obveze		
Naknada depozitaru	30.499	40.245
Transakcijski troškovi	1.618	999
Imovina		
Novčana sredstva	34.139.221	36.356.205

23. Financijski instrumenti i upravljanje rizicima

Cilj upravljanja rizicima je identifikacija, procjena, analiza, mjerenje i kontrola izloženosti kreditnim, tržišnim, operativnim, rizicima likvidnosti i ostalim rizicima radi efikasnog upravljanja izloženošću prema tim rizicima u cilju povećanja tržišne vrijednosti imovine Fonda, odnosno ostvarivanje odgovarajućeg prinosa. Preuzimanje rizika je neizbježni dio poslovanja Fonda, no Društvo upravlja preuzetim rizikom kroz postupak prepoznavanja, mjerenja i nadzora rizika, putem kvalitativnih i kvantitativnih ograničenja rizika i drugih vrsta kontrola. Proces upravljanja rizikom ključan je za održanje profitabilnosti Fonda. Fond je izložen tržišnom riziku (tržišni rizik uključuje rizik promjene cijene dionica, valutni rizik, te rizik promjene kamatnih stopa), kreditnom riziku te riziku likvidnosti, koji proistječu iz financijskih instrumenata u vlasništvu Fonda. Investicijski cilj Fonda jest rast vrijednosti uloženih novčanih sredstava na srednji rok, umjereno konzervativnom strategijom ulaganja, radi osiguranja isplate mirovinskih davanja članovima Fonda. Investicijski cilj se ostvaruje pretežnim ulaganjem u dužničke vrijednosne papire, vlasničke vrijednosne papire i udjele investicijskih fondova, sukladno ograničenjima ulaganja iz Zakona, podzakonskih akata i ovog Statuta. Društvo će ulaganjem dovoljnog dijela portfelja u likvidne vrijednosne papire osigurati pravovremenu isplatu sredstava članova koji izlaze iz fonda u pojedinom vremenskom roku. Društvo će upravljati Fondom na način da je Fond sposoban pravodobno ispunjavati svoje dospjele obveze (načelo likvidnosti), odnosno da je Fond trajno sposoban ispunjavati sve svoje obveze (načelo solventnosti). Funkciju upravljanja rizicima obnaša Odjel za nadzor i kontrolu rizika. Sustav upravljanja rizicima opisan je Politikom i procedurom upravljanja rizicima, te Strategijom upravljanja rizicima. Strategija upravljanja rizicima definira opća načela upravljanja rizicima i definira okvir kojim se određuje sklonost preuzimanja rizika za pojedine vrste rizika.

Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik od mogućih promjena fer vrijednosti ili promjena budućih novčanih tokova financijskih instrumenata zbog promjena tržišnih varijabli kao što su cijene dionica, kamatne stope ili tečajevi valuta.
Fond upravlja tržišnim rizikom rasprostranjenošću svog ulagačkog portfelja vodeći računa o zakonskim ograničenjima ulaganja u financijske instrumente po vrsti instrumenata i zemljopisnoj podjeli.

Rizik promjene cijena dionica

Rizik promjene cijena dionica je rizik nepovoljnih promjena fer vrijednosti dionica zbog promjene vrijednosti dioničkih indeksa ili pojedinačnih promjena vrijednosti dionica. Ukupna izloženost riziku promjene cijena dionica proizlazi iz ulaganja Fonda u dioničke vrijednosne papire te otvorene dioničke investicijske fondove. Fond upravlja ovim rizikom disperzijom ulaganja na većem broju dioničkih tržišta (burzi) i ograničavanjem izlaganja dioničkim vrijednosnim papirima do određene maksimalne razine te korištenjem opcija na dioničke indekse.

Sljedeća tablica prikazuje osjetljivost fer vrijednosti financijskih instrumenata (dionica i otvorenih dioničkih investicijskih fondova) na promjene različitih dioničkih indeksa, uz pretpostavku da ostale varijable ostanu nepromijenjene. Pretpostavljena razumna promjena vrijednosti indeksa koja se primjenjuje u analizi osjetljivosti jednaka je standardnoj devijaciji dioničkog indeksa izračunatoj za 2023. godinu.

23. Financijski instrumenti i upravljanje rizicima (nastavak)

Rizik promjene cijena dionica (nastavak)

Pretpostavljena promjena vrijednosti indeksa primjenjuje se na odgovarajući indeksni fond u potpunosti, te na odgovarajuće pojedinačne dionice u portfelju (svaka dionica ima odgovarajući faktor beta, koji prikazuje posljedičnu promjenu vrijednosti dionice u odnosu na promjenu odgovarajućeg dioničkog indeksa).

Promjena inozemnih indeksa primjenjuje se samo na strane fondove i dionice, a promjena CROBEXa samo na domaće otvorene dioničke fondove i pojedinačne dionice, gdje su odabrani ili najadekvatniji indeksi (CROBEX) ili najlikvidniji indeksi koji zadovoljavajuće predstavljaju tržišta u koja su uložena sredstva Fonda (DAX, CAC, EUROSTOXX 50, S&P 500).

U praksi se stvarni rezultati trgovanja mogu razlikovati od ove analize osjetljivosti i ta razlika može biti značajna.

Dionički indeksi	**Promjena vrijednosti indeksa (+/-) %**	**Učinak na ukupnu sveobuhvatnu dobit (+/-) 31.12.2022.**	**Promjena vrijednosti indeksa (+/-) %**	**Učinak na ukupnu sveobuhvatnu dobit (+/-) 31.12.2023.**
DAX	6,85%	12.782.051	3,41%	11.501.640
CAC	5,68%	10.520.318	2,77%	9.182.481
EUROSTOXX 50	6,66%	12.206.728	2,98%	9.951.687
S&P 500	7,11%	14.168.513	5,36%	19.387.678
CROBEX	4,24%	13.709.530	5,38%	24.091.362

Koncentracija rizika promjene cijena dionica

Sljedeća tablica analizira koncentraciju cjenovnog rizika u dioničkom portfelju Fonda (prikaz se odnosi na pojedinačne dionice, otvoreni dionički investicijski fondovi isključeni su iz analize) prema zemlji izdavatelja dionica (s obzirom na izvornu burzu na kojoj je dionica uvrštena).

23. Financijski instrumenti i upravljanje rizicima (nastavak)

Rizik promjene cijena dionica (nastavak)

Koncentracija rizika promjene cijena dionica (nastavak)

	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2023 .
Hrvatska	59,95%	60,06%
Njemačka	0,26%	0,00%
Francuska	-	0.96%
Italija	1,55%	0,63%
Slovenija	17,04%	17,84%
SAD	19,87%	18,92%
Švicarska	1,32%	1,59%
UKUPNO	**100,00%**	**100,00%**

Sljedeća tablica prikazuje izloženost riziku promjene cijena dionica u dioničkom dijelu portfelja prema industrijama. Podjela je prikazana po industrijskim grupama prema GICS klasifikaciji, Global Industry Standard Classification.

	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2023.
Komunikacije	6,60%	4,78%
Potrošačka roba, neciklička	15,33%	17,91%
Energija	18,10%	15,95%
Industrija	7,66%	10,11%
Financije	26,03%	26,93%
Potrošna dobra, ciklička	19,92%	17,29%
Tehnologija	6,15%	7,02%
Osnovni materijali	0,21%	0,21%
UKUPNO	**100,00%**	**100,00%**

Valutni rizik

Valutni rizik je rizik promjene vrijednosti financijskog instrumenta zbog promjena u deviznim tečajevima. Sigurna ulaganja, rasprostranjeni portfelj i neprestano praćenje promjena deviznih tečajeva smanjuju ovaj rizik. Službena valuta Fonda je euro, ali je mali dio ulaganja u financijske instrumente denominiran je u stranim valutama, pretežito u dolarima (USD). Ove pozicije preračunavaju se u eure primjenom važećeg tečaja na datum bilance. Tečajne razlike nastale svođenjem imovine i obveza u eure na datum bilance uključene su u izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti fonda, ali ne utječu na novčane tokove. Fond je tijekom 2022. i 2023. godine koristio derivatne instrumente (forwarde, opcije i FX swapove) za aktivnu zaštitu od izloženosti valutnom riziku.

23. Financijski instrumenti i upravljanje rizicima (nastavak)

Valutni rizik (nastavak)

Ukupna imovina i obveze u stranim valutama i domaćoj valuti (u tisućama eura) na dan 31. prosinca 2022. godine:

	EUR	USD	Ostale valute	HRK	Ukupno
IMOVINA					
Novac i sredstva na računima kod banaka	14.026.722	4.521.782	289.404	20.043.797	38.881.705
Depoziti kod kreditnih institucija	-	-	-	47.780.268	47.780.268
Vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	324.056.574	220.971.716	4.583.399	420.944.361	970.556.049
Vrijednosni papiri po amortiziranom trošku	385.376.671	-	-	56.596.661	441.973.331
Ostala potraživanja	27.916	41.107	-	7.097.833	7.166.856
Vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	528.335.782	-	73.735.791	271.860.298	873.931.871
Izvedenice	-	-	-	2.379.149	2.379.149
UKUPNA IMOVINA (1)	**1.251.823.664**	**225.534.605**	**78.608.594**	**826.702.364**	**2.382.669.228**
Obveze					
Obveze prema mirovinskom društvu	-	-	-	548.986	548.986
Obveze prema depozitaru	-	-	-	30.499	30.499
Obveze s osnove prijenosa obračunskih jedinica	-	-	-	99.429	99.429
Ostale obveze mirovinskog fonda	27.916	-	-	1.618	29.535
	27.916	**-**	**-**	**680.532**	**708.448**
Sredstva vlasnika udjela u Fondu					
Izdane obračunske jedinice	-	-	-	1.497.128.583	1.497.128.583
Revalorizacija po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	-	-57.416.393	-57.416.393
Akumulirani dobici	-	-	-	960.461.246	960.461.246
Dobit tekuće godine	-	-	-	-18.212.657	-18.212.657
	-	-	-	**17.946.883.496**	**17.946.883.496**
UKUPNE OBVEZE I SREDSTVA VLASNIKA UDJELA (2)	**27.916**	**-**	**-**	**2.382.641.312**	**2.382.669.228**
NETO IZLOŽENOST NA DAN 31. PROSINCA 2022. PRIJE UTJECAJA DERIVATA(1) – (2)	**1.251.795.748**	**225.534.605**	**78.608.594**	**-1.555.938.948**	**-**
Utjecaj derivata:					
Iznos valute kupljene u budućnosti	-	-	-	-	**-**
Iznos valute prodane u budućnosti	-	-	-	-	**-**

23. Financijski instrumenti i upravljanje rizicima (nastavak)

Valutni rizik (nastavak)

Ukupna imovina i obveze u stranim valutama i domaćoj valuti (u tisućama eura) na dan 31. prosinca 2023. godine:

	EUR	USD	Ostale valute	Ukupno
IMOVINA				
Novac i sredstva na računima kod banaka	16.669.110	3.924.840	97.671	20.691.621
Depoziti kod kreditnih institucija	50.050.113	2.719.530	-	52.769.643
Vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	993.971.377	246.352.586	8.372.382	1.248.696.345
Vrijednosni papiri po amortiziranom trošku	441.404.484	-	-	441.404.484
Ostala potraživanja	935.593	54.154		989.747
Vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	1.045.096.471	-	-	1.045.096.471
Izvedenice	1.154.946	2.971.752		4.126.698
UKUPNA IMOVINA (1)	**2.549.282.094**	**256.022.862**	**8.470.053**	**2.813.775.009**
Obveze				
Obveze prema mirovinskom društvu	639.193	-	-	639.193
Obveze prema depozitaru	40.246	-	-	40.246
Obveze s osnove prijenosa obračunskih jedinica	29.764	-	-	29.764
Ostale obveze mirovinskog fonda	1.456.377	-	-	1.456.377
	2.165.580	**-**	**-**	**2.165.580**
Sredstva vlasnika udjela u Fondu				
Izdane obračunske jedinice	1.597.445.057	-	-	1.597.445.057
Revalorizacija po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-25.454.570	-	-	-25.454.570
Akumulirani dobici	942.248.590	-	-	942.248.590
Dobit tekuće godine	297.370.352	-	-	297.370.352
	2.811.609.429	-	-	**2.811.609.429**
UKUPNE OBVEZE I SREDSTVA VLASNIKA UDJELA (2)	**2.813.775.009**	**-**	**-**	**2.813.775.009**
NETO IZLOŽENOST NA DAN 31. PROSINCA 2023. PRIJE UTJECAJA DERIVATA(1) – (2)	**-264.492.915**	**256.022.862**	**8.470.053**	**-**
Utjecaj derivata:				
Iznos valute kupljene u budućnosti	-	-	-	**-**
Iznos valute prodane u budućnosti	-	-	-	**-**

23. Financijski instrumenti i upravljanje rizicima (nastavak)

Valutni rizik (nastavak)

Osjetljivost na razumno moguće promjene tečaja valuta uz pretpostavku da su sve ostale varijable konstantne na dan bilance je kako slijedi:

		Promjena tečaja	Učinak na ukupnu sveobuhvatnu dobit
31.12.2022.		**%**	**EUR**
	HRK/EUR	+/-1%	12.518.237 / - 12.518.237
	HRK/USD	+/-1%	2.756.940 / - 2.756.940
		Promjena tečaja	**Učinak na ukupnu sveobuhvatnu dobit**
31.12.2023.		**%**	**EUR**
	EUR/USD	+/-1%	2.560.229 / - 2.560.229

Uvođenjem EUR-a kao službene valute u Republici Hrvatskoj 1. siječnja 2023. godine valutni rizik koji je proizlazio iz imovine u fondu denominirane u EUR je u potpunosti nestao.

Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik da će promjene vrijednosti kamatnih stopa utjecati na buduće novčane tokove financijskih instrumenata ili njihove fer vrijednosti. Većina izloženosti kamatnom riziku proizlazi iz ulaganja u dužničke vrijednosne papire.

Na dan 31. prosinca 2022.	**0-3 mjeseca**	**3-6 mjeseci**	**6-12 mjeseci**	**1-5 godina**	**Više od 5 godina**	**Bez kamatnog rizika**	**Ukupno**	**Fiksna kamatna stopa**
IMOVINA								
Novac kod banaka	38.881.705	-	-	-	-	-	38.881.705	38.881.705
Depoziti kod kreditnih institucija	47.780.268	-	-	-	-	-	47.780.268	47.780.268
Vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	-	-	-	-	970.556.049	970.556.049	-
Vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	100.830.871	379.306.196	393.794.804	-	873.931.871	873.931.871
Vrijednosni papiri po amortiziranom trošku	-	-	-	129.381.980	312.591.351	-	441.973.331	441.973.331
Izvedenice	2.379.149	-	-	-	-	-	2.379.149	2.379.149
Ostala potraživanja	7.166.856	-	-	-	-	-	7.166.856	7.166.856
UKUPNO	**96.207.977**	**-**	**100.830.871**	**508.688.177**	**706.386.154**	**970.556.049**	**2.382.669.228**	**-**
OBVEZE								
Obveze prema mirovinskom društvu	-	-	-	-	-	548.986	548.986	-
Obveze prema depozitaru	-	-	-	-	-	30.499	30.499	-
Obveze s osnove prijenosa obračunskih jedinica	-	-	-	-	-	99.429	99.429	-
Ostale obveze mirovinskog fonda	-	-	-	-	-	29.535	29.535	-
UKUPNO	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**708.448**	**708.448**	**-**
RAZLIKA	**96.207.977**	**-**	**100.830.871**	**508.688.177**	**706.386.154**	**969.847.601**	**2.381.960.780**	**-**

23. Financijski instrumenti i upravljanje rizicima (nastavak)

Kamatni rizik (nastavak)

Sljedeća tablica prikazuje analizu izloženosti Fonda kamatnom riziku. Imovina i obveze Fonda kategorizirane su, ovisno o tome što nastupa ranije, ili prema promjeni cijene u skladu s ugovornim dospijećem, ili prema dospijeću

Na dan 31. prosinca 2023.	0-3 mjeseca	3-6 mjeseci	6-12 mjeseci	1-5 godina	Više od 5 godina	Bez kamatnog rizika	Ukupno	Fiksna kamatna stopa
IMOVINA								
Novac kod banaka	20.691.621	-	-	-	-	-	20.691.621	20.691.621
Depoziti kod kreditnih institucija	52.769.643	-	-	-	-	-	52.769.643	52.769.643
Vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	-	-	-	-	1.248.696.345	1.248.696.345	-
Vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	19.790.600	25.454.008	500.686.584	499.165.279	-	1.045.096.471	1.045.096.471
Vrijednosni papiri po amortiziranom trošku	-	-	-	203.047.750	238.356.734	-	441.404.484	441.404.484
Izvedenice	4.126.698	-	-	-	-	-	4.126.698	-
Ostala potraživanja	989.747	-	-	-	-	-	989.747	-
UKUPNO	**78.577.709**	**19.790.600**	**25.454.008**	**703.734.334**	**737.522.013**	**1.248.696.345**	**2.813.775.009**	**1.559.962.219**
OBVEZE								
Obveze prema mirovinskom društvu	-	-	-	-	-	639.193	639.193	-
Obveze prema depozitaru	-	-	-	-	-	40.245	40.245	-
Obveze s osnove prijenosa obračunskih jedinica	-	-	-	-	-	29.764	29.764	-
Ostale obveze mirovinskog fonda	-	-	-	-	-	1.456.377	1.456.377	-
UKUPNO	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**2.165.580**	**2.165.580**	**-**
RAZLIKA	**78.577.709**	**19.790.600**	**25.454.008**	**703.734.334**	**737.522.013**	**1.246.530.765**	**2.811.609.429**	**-**

Sljedeća tablica prikazuje osjetljivost ukupne sveobuhvatne dobiti Fonda na promjene referentnih kamatnih stopa, uz pretpostavku da ostale varijable ostanu nepromijenjene. Pretpostavljeni pomak krivulje kamatnih stopa je standardna devijacija referentne kamatne stope po pojedinoj valuti (prinos referentne državne obveznice). Izračun pretpostavlja puni paralelni pomak (promjena kamatne stope primjenjuje se jednako na sve ročnosti).

Kamatna stopa	Promjena kamatne stope u 2022 bps (0,01%)	Učinak EUR 31. prosinca 2022.	Promjena kamatne stope u 2023 bps (0,01%)	Učinak EUR 31. prosinca 2023.
HRK	+/-0,76%	-6.405.345 / 6.405.345		
EUR	+/-0,77%	-21.620.638 /21.620.638	+/-0,23%	-11.789.837 /11.789.837

23. Financijski instrumenti i upravljanje rizicima (nastavak)

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da će Fond imati poteškoća u osiguranju dostatnih sredstava za podmirenje obveza vezanih za financijske instrumente. Značajni dio imovine Fonda je izrazito likvidan jer se sastoji od novca i sredstava na računima kod banaka, dionica, obveznica i ostalih vrijednosnih papira koji kotiraju na domaćem i međunarodnom tržištu i koji se mogu trenutno realizirati uz neznatne promjene vrijednosti. Obveze Fonda prema vlasnicima udjela isplaćuju se prilikom prelaska člana u drugi mirovinski fond, u slučaju smrti člana fonda i ukoliko je član fonda ispunio uvjete za mirovinu. S obzirom da Fond nema obveza ili ima neznačajne obveze u pogledu financijskih instrumenata, rizik proizlazi iz redovnog poslovanja Fonda i iz navedenih razloga, a poradi zadovoljavajuće likvidnosti Fonda, rizik je nizak.

Sljedeća tablica prikazuje ugovorna preostala dospijeća imovine i obveza:

31. prosinca 2022. godine	Na poziv	Do 3 mjeseca	3-12 mjeseci	1-5 godina	Više od 5 godina	Ukupno
Imovina						
Novac kod banaka	38.881.705	-	-	-	-	38.881.705
Depoziti kod kreditnih institucija	-	47.780.268	-	-	-	47.780.268
Vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	970.556.049	-	-	-	-	970.556.049
Vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	100.830.871	379.306.196	393.794.804	873.931.871
Ostala potraživanja	-	7.166.856	-	-	-	7.166.856
Izvedenice	2.379.149	-	-	-	-	2.379.149
Vrijednosni papiri po amortiziranom trošku	-	-	-	129.381.980	312.591.351	441.973.331
UKUPNA IMOVINA (1)	**1.011.816.903**	**54.947.123**	**100.830.871**	**508.688.177**	**706.386.154**	**2.382.669.228**
Obveze						
Obveze prema mirovinskom društvu	-	548.986	-	-	-	548.986
Obveze prema depozitaru	-	30.499	-	-	-	30.499
Obveze s osnove prijenosa obračunskih jedinica	-	99.429	-	-	-	99.429
Ostale obveze mirovinskog fonda	-	29.535	-	-	-	29.535
UKUPNE OBVEZE	-	708.448	-	-	-	708.448
NETO IZLOŽENOST NA DAN 31. PROSINCA 2022. (1) – (2)	**1.011.816.903**	**54.238.675**	**100.830.871**	**508.688.177**	**706.386.154**	**2.381.960.780**

Nediskontirani novčani tokovi obveza jednaki su ugovornim preostalim novčanim tokovima zbog svoje kratke ročnosti.

23. Financijski instrumenti i upravljanje rizicima (nastavak)

Rizik likvidnosti (nastavak)

Sljedeća tablica prikazuje ugovorna preostala dospijeća imovine i obveza:

31. prosinca 2023. godine	Na poziv	Do 3 mjeseca	3-12 mjeseci	1-5 godina	Više od 5 godina	Ukupno
Imovina						
Novac kod banaka	20.691.620	-	-	-	-	20.691.620
Depoziti kod kreditnih institucija	-	52.769.643	-	-	-	52.769.643
Vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	1.248.696.345	-	-	-	-	1.248.696.345
Vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	45.244.608	500.686.584	499.165.279	1.045.096.471
Ostala potraživanja	-	989.748	-	-	-	989.748
Izvedenice	4.126.698	-	-	-	-	4.126.698
Vrijednosni papiri po amortiziranom trošku	-	--		203.047.750	238.356.734	441.404.484
UKUPNA IMOVINA (1)	**1.273.514.663**	**53.759.391**	**45.244.608**	**703.734.334**	**737.522.013**	**2.813.775.009**
Obveze						
Obveze prema mirovinskom društvu	-	639.193	-	-	-	639.193
Obveze prema depozitaru	-	40.246	-	-	-	40.246
Obveze s osnove prijenosa obračunskih jedinica	-	264.128	-	-	-	264.128
Ostale obveze mirovinskog fonda	-	1.222.013	-	-	-	1.222.013
UKUPNE OBVEZE	**-**	**2.165.580**	**-**	**-**	**-**	**2.165.580**
NETO IZLOŽENOST NA DAN 31. PROSINCA 2023. (1) – (2)	**1.273.514.663**	**51.593.811**	**45.244.608**	**703.734.334**	**737.522.013**	**2.811.609.429**

Nediskontirani novčani tokovi obveza jednaki su ugovornim preostalim novčanim tokovima zbog svoje kratke ročnosti.

Dospijeće obveza prema udjelničarima ovisi o vremenu njihovog umirovljenja. Zakon o mirovinskom osiguranju predviđa odlazak u mirovinu pet godina prije i pet godina nakon životne dobi službenog umirovljenja (65 godina za muškarce i 63,25 godine za žene). Službena dob umirovljenja za žene pomiče se za tri mjeseca svake godine tijekom sljedećih sedam godina, kada će konačno biti 65 godina.

Sljedeća tablica prikazuje nediskontirane novčane tokove odljeva sredstava udjelničarima u dva scenarija. Pretpostavka prvog (konzervativnog) scenarija je da udjelničari odlaze u mirovinu na početku dozvoljenog zakonskog roka, tj. najranije moguće odlaze u prijevremenu mirovinu (žene i muškarci sa 60 godina). Drugi (optimalni) scenarij pretpostavlja da udjelničari odlaze u mirovinu u dobi službenog umirovljenja (65 godine za žene i za muškarce).

23. Financijski instrumenti i upravljanje rizicima (nastavak)

Rizik likvidnosti (nastavak)

Dospijeće novčanih tokova u EUR po dugoročnim obvezama udjelničarima na dan 31. prosinca 2022.:

	do 10 godina	više od 10 godina	Ukupno
Obveze prema udjelničarima s osnove izdanih jedinica			
Konzervativni scenarij	1.101.268.167	1.280.692.613	2.381.960.780
Optimalan scenarij	508.016.074	1.873.944.706	2.381.960.780

Dospijeće novčanih tokova u EUR po dugoročnim obvezama udjelničarima na dan 31. prosinca 2023.:

	do 10 godina	više od 10 godina	Ukupno
Obveze prema udjelničarima s osnove izdanih jedinica			
Konzervativni scenarij	903.744.109	1.907.865.320	2.811.609.429
Optimalan scenarij	433.475.681	2.378.133.748	2.811.609.429

Krajem 2023. godine kao i krajem 2022. godine velika većina imovine Fonda imala je dospijeće do 10 godina. Kako se za većinu obveza udjelničarima očekuje da će dospjeti nakon 10 godina od datuma izvještaja, Fond nije značajno izložen riziku likvidnosti u razdoblju od sljedećih 10 godina. Na kraju 2022. godine kao i na kraju 2023. godine, ukupna kratkoročna imovina Fonda (s dospijećem do godine dana) značajno je veća od pretpostavljenih isplata udjelničarima u istom razdoblju, čak i prema konzervativnom scenariju.

Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik da jedna strana u financijskoj transakciji neće podmiriti iznose obveza prema drugoj strani čime će drugoj strani uzrokovati financijski gubitak. Fond je izložen riziku financijskih gubitaka ako druga strana u transakciji ili izdavatelj vrijednosnih papira ne može ili ne želi ispuniti svoju ugovornu obvezu.

Koncentracija kreditnog rizika u Fondu umanjena je diverzifikacijom, te pažljivim praćenjem kreditnog položaja izdavatelja vrijednosnih papira pri stjecanju i dnevnim praćenjem tržišta vodeći računa o zakonskim limitima držanja pojedinih financijskih instrumenata.

Sve transakcije uvrštenim vrijednosnim papirima namiruju se nakon isporuke putem ovlaštenih brokera. Rizik neplaćanja je minimalan jer se prodani vrijednosni papiri isporučuju tek nakon što je odgovarajući iznos plaćen brokeru. Prilikom kupnje, plaćanje se vrši tek nakon što su vrijednosni papiri isporučeni. Ako bilo koja strana ne ispuni svoju obvezu, kupoprodajna transakcija se ne zaključuje.

23. Financijski instrumenti i upravljanje rizicima (nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

Sljedeća tablica prikazuje dužničke vrijednosne papire, depozite i novčana sredstva kod banaka, te potraživanja, kod kojih je prisutan kreditni rizik što je ujedno i maksimalna izloženost kreditnome riziku na dan izvještavanja:

	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2023.
Novac kod banaka	38.881.705	20.691.623
Depoziti kod kreditnih institucija	47.780.268	52.769.643
Dužnički vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	873.931.871	1.045.096.471
Vrijednosni papiri po amortiziranom trošku	441.973.331	441.404.485
Potraživanje s osnove dividendi	41.107	238.318
UKUPNO	**1.402.608.282**	**1.560.200.540**

U 2023. godini novac na računu i depoziti na računima banaka nalaze se u bankama koje nemaju svoj kreditni rejting ali njihove matice imaju kreditni rejting BBB- (u 2022. godini novac na računu nalazi se u bankama koje nemaju svoj kreditni rejting ali njihove matice imaju kreditni rejting BBB-).

Sljedeća tablica prikazuje dužničke vrijednosne papire Fonda prema kreditnim ocjenama kreditnih agencija.

S&P rating	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2023.
AA+	-	7,97%
AA	-	5,70%
AA-	8,44%	-
A+	-	0,56%
A-	7,26%	9,73%
BBB+	77,06%	68,76%
BBB	0,65%	1,97%
BBB-	1,38%	-
B+	-	1,05%
B	3,10%	-
Nema ocjene	2,11%	4,26%
UKUPNO	**100,00%**	**100,00%**

Sljedeća tablica prikazuje analizu koncentracije kreditnog rizika u portfelju Fonda prema zemljopisnoj distribuciji (zemlji izdavatelja).

	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2023.
Slovenija	0,65%	1,97%
Rumunjska	0,66%	-
Češka	8,44%	-
Mađarska	0,72%	-
Slovačka	-	0,56%
Francuska	-	1,88%
Luksemburg	-	3,82%
Supranacionalne institucije	-	7,97%
Poljska	7,26%	11,03%
Hrvatska	82,28%	72,77%
UKUPNO	**100,00%**	**100,00%**

23. Financijski instrumenti i upravljanje rizicima (nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

Sljedeća tablica prikazuje analizu koncentracije kreditnog rizika u portfelju Fonda prema distribuciji po industrijama. (distribucija po industrijama prikazana je prema GICS klasifikaciji, Global Industry Standard Classification).

	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2023.
Država	94,14%	92,73%
Komunalne usluge	3,10%	1,05%
Potrošna dobra, ciklička	0,03%	0,03%
Financije	0,65%	4,48%
Industrija	0,01%	0,01%
Energija	1,80%	1,47%
Tehnologija	0,26%	0,23%
UKUPNO	**100,00%**	**100,00%**

Na dan 31. prosinca 2023. godine Fond nema dospjela a nenaplaćena potraživanja, (na dan 31. prosinca 2022. godine Fond nema dospjela a nenaplaćena potraživanja).
Na dan 31. prosinca 2023. godine Fond nema dospjela a neispravljena potraživanja (na dan 31. prosinca 2022. godine Fond nije imao dospjela a neispravljena potraživanja).

24. Fer vrijednost financijskih instrumenata

Fer vrijednost financijskog instrumenta je iznos po kojem se sredstvo može razmijeniti ili obveza podmiriti između upućenih i spremnih strana u transakcijama koje se odvijaju prema uobičajenim tržišnim uvjetima. Fer vrijednost se temelji na kotiranim tržišnim cijenama ako su dostupne. Ako tržišne cijene nisu dostupne, fer vrijednost se procjenjuje korištenjem barem jedne opće prihvaćene metode vrednovanja: metoda diskontiranog novčanog toka, usporedba tržišnih multiplikatora, usporedba transakcijskih multiplikatora, SOTP analiza, likvidacijska vrijednost. Društvo za upravljanje fondom smatra da iskazane vrijednosti odražavaju fer vrijednosti financijskih instrumenata.

Ukoliko postoje dostupni podaci preferirana metoda procjene je vagani prosjek metode tržišnih multiplikatora i metode diskontiranog novčanog toka. Metoda transakcijskih multiplikatora koristi se u iznimnim slučajevima kada je izvjesno preuzimanje ili kada ne postoji pouzdan način da se izračuna vrijednost prethodno navedenim metodama. SOTP metoda koristi se kada kompanija koja je predmet vrednovanja ima jasno odvojene segmente poslovanja ili drugi način definirane cjeline za koje postoji dovoljno podataka da se odvojeno vrednuju i na taj način dobije detaljniji uvid u kompoziciju vrijednosti, a može se koristiti kao dio metode tržišnih multiplikatora ili metode diskontiranog novčanog toka gdje se svi segmenti vrednuju jednom od tih metoda. Likvidacijska metoda koristi se za društva u likvidaciji ili za koje je likvidacija izvjesna.

24. Fer vrijednost financijskih instrumenata

Na dan 31. prosinca 2023. godine i na dan 31. prosinca 2022. godine knjigovodstveni iznosi novca, depozita kod banaka, potraživanja i obveza približni su njihovim fer vrijednostima radi kratkoročne prirode ovih financijskih instrumenata.

Sljedeća tablica prikazuje podjelu vrijednosni papir koje se mjere po fer vrijednosti, prema razinama 1 do 3 ovisno o načinu na koji je utvrđena fer vrijednost:

- Razina 1: vrednovanje temeljeno na stvarnim cijenama financijskih instrumenata koji kotiraju na aktivnom financijskom tržištu.
- Razina 2: vrednovanje po modelima kod kojih su svi parametri koji imaju utjecaj na fer vrijednost vidljivi na tržištu, izravno ili neizravno.
- Razina 3: tehnike kod kojih svi podaci koji značajno utječu na utvrđenu fer vrijednost nisu bazirani na vidljivim tržišnim podacima.

Razina 1 uključuje obveznice, dionice te trezorske i komercijalne zapise za koje se cijena može iščitati s kotacija aktivnog tržišta, te udjele u investicijske fondove.

Razina 2 uključuje financijske instrumente čija se fer vrijednost neizravno određuje iz cijena na aktivnom tržištu.

Razina 3 uključuje zatvorene investicijske fondove za koje se vrijednost udjela ne utvrđuje na redovnoj osnovi (fondovi rizičnog kapitala „private equity funds“).

Na dan 31. prosinca 2022.	**Razina 1**	**Razina 2**	**Razina 3**	**UKUPNO**
Vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka				
Dionice domaćih dioničkih društava	270.297.326	131.630.826	-	401.928.152
Dionice inozemnih dioničkih društava	268.528.353	-	-	268.528.353
Udjeli UCITS fondova inozemni izdavatelji	187.554.677	-	-	187.554.677
Udjeli UCITS fondova domaći izdavatelji	16.327.633	-	-	16.327.633
Udjeli fondova slični UCITS inozemni izdavatelji	19.900.439	-	-	19.900.439
Udjeli AIF fondova inozemni izdavatelji	-	-	71.381.706	71.381.706
Udjeli AIF fondova domaći izdavatelji	-	-	4.935.089	4.935.089
Izvedeni financijski instrumenti	2.379.149	-	-	2.379.149
Ukupno vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	**764.987.578**	**131.630.826**	**76.316.795**	**972.935.198**
Vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit				
Obveznice domaćih gospodarskih subjekata	-	45.546.731	-	45.546.731
Obveznice Republike Hrvatske	10.665.963	662.816.653	-	673.482.616
Obveznice Mađarske	6.292.618	-	-	6.292.618
Obveznice Poljske	54.688.928	8.743.356		63.432.285
Obveznice Češke	73.735.791	-	-	73.735.791
Obveznice Rumunjske	5.764.592	-	-	5.764.592
Obveznice inozemnih gospodarskih subjekata	-	5.677.238	-	5.677.238
Ukupno vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	**151.147.893**	**722.783.978**	**-**	**873.931.871**
UKUPNO	**916.135.470**	**854.414.804**	**76.316.795**	**1.846.867.069**

24. Fer vrijednost financijskih instrumenata (nastavak)

Na dan 31. prosinca 2023.	Razina 1	Razina 2	Razina 3	UKUPNO
Vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka				
Dionice domaćih dioničkih društava	406.747.077	127.856.705	-	534.603.782
Dionice inozemnih dioničkih društava	355.460.673	-	-	355.460.673
Udjeli UCITS fondova inozemni izdavatelji	239.028.521	-	-	239.028.521
Udjeli UCITS fondova domaći izdavatelji	5.156.611	-	-	5.156.611
Udjeli fondova slični UCITS inozemni izdavatelji	23.874.822	-	-	23.874.822
Udjeli AIF fondova inozemni izdavatelji	-	-	84.270.600	84.270.600
Udjeli AIF fondova domaći izdavatelji	-	-	6.301.335	6.301.335
Izvedeni financijski instrumenti	4.126.698	-	-	4.126.698
Ukupno vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	**1.034.394.402**	**127.856.705**	**90.571.935**	**1.252.823.042**
Vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit				
Obveznice domaćih gospodarskih subjekata	12.701.282	29.220.086	-	41.921.368
Obveznice Republike Hrvatske	244.154.121	474.437.202	-	718.591.323
Obveznice EU	123.261.370	-	-	123.261.370
Obveznice Poljske	92.375.399	9.370.406		101.745.805
Obveznice Francuske	19.601.024	-	-	19.601.024
Obveznice Slovačke	5.852.984	-	-	5.852.984
Obveznice inozemnih gospodarskih subjekata	14.509.551	19.613.046	-	34.122.597
Ukupno vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	**512.455.731**	**532.640.740**	**-**	**1.045.096.471**
UKUPNO	**1.546.850.133**	**660.497.445**	**90.571.935**	**2.297.919.513**

Na dan 31.12.2023. godine vrijednost imovine mjerene po amortiziranom trošku iznosila je 494.174.127 eura (2022. godine: 389.648.281 eura). Da je ta imovina mjerena po fer vrijednosti njena vrijednost bi bila 465.112.435 eura (2022. godina: 409.824.268 eura).

Transferi između razina fer vrijednosti

Prijelazi između razine 1 i razine 2

Sljedeća tablica prikazuje prijelaze između razine 1 i razine 2 fer vrijednosti:

	Prijelazi iz Razine 1 u Razinu 2		Prijelazi iz Razine 2 u Razinu 1	
	2022.	2023.	2022.	2023.
Vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka				
Dionice domaćih dioničkih društava	17.886.376	-	-	21.568.940
Vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit				
Obveznice Republike Hrvatske	38.123.884	10.945.788	-	233.304.761
Obveznice domaćih gospodarskih subjekata	15.720.037	-	-	-
Obveznice Rumunjske	-	-	5.764.592	-

24. Fer vrijednost financijskih instrumenata (nastavak)

Pregled Razine 3

Sljedeća tablica prikazuje pregled promjena fer vrijednosti financijskih instrumenata unutar razine 3 tijekom izvještajnog razdoblja.

	2022.		2023.	
	Investicijski fondovi	**Ukupno**	**Investicijski fondovi**	**Ukupno**
Na početku izvještajnog razdoblja	**44.952.688**	**44.952.688**	**76.316.795**	**76.316.795**
Dobici kroz račun dobiti i gubitka	2.931.423	2.931.423	4.512.684	4.512.684
Kupnja	31.663.724	31.663.724	13.063.459	13.063.459
Prodaja	-3.231.040	-3.231.040	- 3.321.003	- 3.321.003
Na kraju izvještajnog razdoblja	**76.316.795**	**76.316.795**	**90.571.935**	**90.571.935**

U Razini 3 nalazi se ulaganje u alternativne investicijske fondove, te ulaganja u jedan fond rizičnog kapitala po modelu fondova za gospodarsku suradnju na početku izvještajnog razdoblja. Društvo sve takve fondove vrednuje po cijeni i/ili iznosu koji objavljuje društvo za upravljanje takvim fondom, što je ujedno i ključna pretpostavka vrednovanja budući da ulaganja takvih fondova u pravilu nisu uvrštena na tržište te podaci o njima nisu javno dostupni. Tijekom razdoblja vršene su kupnje i prodaje udjela u fondovima, no nije bilo transfera financijskih instrumenata iz ove razine niti prijelaza u nju. Kada bi se NAV tih fondova povećao/smanjio za 10%, ostala sveobuhvatna dobit bila bi viša/niža 905.719 eura.

25. Upravljanje neto imovinom pripisanom članovima Fonda

Neto imovina pripisana članovima Fonda ovisi o iznosima novčanih primitaka od članova Fonda umanjenim za odljeve članova iz Fonda, o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti tekuće godine i zadržanoj dobiti iz prethodnih godina, te o iznosu revalorizacijske rezerve po financijskoj imovini koja se prikazuje kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.
Budući da ne postoje propisani kapitalni zahtjevi, osnovni ciljevi upravljanja neto imovinom pripisanom članovima Fonda su:

- osiguranje dostatne likvidnosti kako bi u svakom trenutku bilo dostatnih sredstava za isplate članovima Fonda,
- investiranje novčanih primitaka od članova u plasmane u skladu sa zadanom strukturom diverzifikacije portfelja, te rizičnim profilom koji zadovoljava zahtjeve razboritosti i opreza pri ulaganju a istodobno donosi odgovarajući prinos,
- očuvanje dostatne veličine Fonda kako bi operacije Fonda bile troškovno efikasne.

Ciljevi, politike i procesi upravljanja neto imovinom tijekom 2023. godine nisu se značajno mijenjali u usporedbi s 2022. godinom.

26. Događaji nakon datuma bilance

Dana 1. siječnja 2024. godine na snagu stupa novi Zakon o obveznim mirovinskim fondovima. Najznačajnija izmjena za članove koja se tiče poslovanja Fonda je ukidanje ulazne naknade obračunate na uplate doprinosa u II stup mirovinskog osiguranja te nova dinamika smanjenja naknade za upravljanje obveznim mirovinskim fondovima, čime se ista smanjuje za 0,01 postotni bod svake godine do konačnog smanjenja na 0,20%. Fondu je zbog daljnjeg diverzificiranja ulaganja dozvoljeno ulaganje u nove klase imovine, kao što su nekretnine - poslovne zgrade sa stabilnim prinosima, te pokrivene hipotekarne obveznice. Članovima je omogućeno fleksibilnije mijenjanje kategorija fondova i društava za upravljanje.